

SLOVENE

Inserati:

Enostopna pettivrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat 13 "
za trikrat 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:

enostopna pettivrsta (72 mm)
30 vinarjev.

Izhaja:

vsak dan, izvenmi nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20
za Nemčijo celoletno " 29.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " 12.—
za četrt leta " " 6.—
za en mesec " " 2.—

V upravi prejemam mesečne K 1.50

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. —
Avstr. poštne hran. račun št. 24.797. Ogrske poštne
hran. račun št. 26.511. — Upravniškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 10 strani.

Občinske volitve.

Občinske volitve po novem volivnem redu povzročajo otročjim liberalcem nekaj čisto neutemeljenega veselja. Kadarkoli se kod izvoli večina Slovenski ljudski Stranki več ali manj nasprotnih odbornikov, je liberalni žurnalisti takoj ves v ognju in ve poročati o »sijajni zmagi«, neglede na to, v čevljarjih rokavov je občina prej bila in so ji res vsi tisti, ki jih pri »Slovenskem Narodu« štejemo za liberalce, res liberalci ali le kaka stranka bolj lokalnega značaja. Tako se zgodi, da liberalci čisto čisto »triumfirajo«, če si liberalni občine, ki so jih že dozdej v rokav imeli, še za nadaljnjo dobo ohranijo ali pa če kod prodró nekateri malkontenti, ki imajo sami na sebi kaj malo opraviti z narodnonapredno stranko v Ljubljani. Nasprotno pa liberalni žurnalisti čisto nič ne vidijo krajev, koder se je liberalna večina popolnoma strmoglavila ali pa so ostale le liberalne manjšine kot neznamenit ostanek prejšnjega liberalnega samovladja, tudi ne pomislijo liberalci, kaj pomeni zanje, če taka mesta kakor je Kamnik, prestopijo v tabor S. L. S., in kaj bo, ko se volitve končajo po vsej deželi? Zakaj še kaj veliko je krajev, koder se volitve še niso vršile in najbrže jih je med njimi še veliko takih, koder čakajo liberalce batine. Zato bi bilo pač bolj pametno, če bi liberalni časnikarji s svojimi slavospevi nekoliko počakali, da ne dožive ob koncu prežalosten misere.

Pri občinskih volitvah pridejo najbolj v poštev lokalni interesi. Pri državnoborskih in deželnozbornih volitvah liberalci izginejo, pri občinskih pa se jim ponekod ravno zaradi lokalnih nasprotstev v posameznih občinah lažje posreči v kalnem ribariti in take spore izrabiti zase. Da s tem za svojo stranko bogve kaj ne pridobe, je jasno, in vsaka volitev za parlament in deželni zbor bo pokazala, da kadar pridejo največji interesi v poštev, nima liberalna stranka na naše ljudstvo nikoder nobenega resničnega vpliva. Tu se prepirajo zaradi šole, tam zaradi naklade na žganje, tam zopet zavoljo sedeža županstva. Če liberalci zaradi takih vprašanj kod spravijo v občinski odbor kaj takih, ki so se jim dali za hip premotiti, ni to nobena taka pridobitev. Zmeraj je nekaj krajev, koder vsled slučajnih okoliščin zmaga zdaj ta zdaj ona stran-

ka in ima to s političnim mišljenjem občanov zelo malo ali celo nobene zveze. Če bo liberalna stranka zaradi izidov v takih občinah proslavljala zmage, bo hudo prevarana. Končni izid bo nedvomno dokazal, da se S. L. S. na kmetih čedaljebolj utrjuje, posamezni drobci pa v poštev ne pridejo.

Liberalci bi se naj tudi zavedali, da svojih dosedanjih postojank, kjer jih ohranijo, ne morejo ohraniti drugače kakor s pomočjo socialne demokracije. Brez te bi povsod kakor kafa izginili. O tem, kakšno luč meče to na socialno demokracijo, ne bomo danes govorili. Socialnodemokratska stranka, ki se veže z največjimi nasprotniki splošne in enake volivne pravice in zastopniki izkoriščevalnih slojev, ni vredna, da se imenuje ne socialno ne demokratično. Tudi ne vemo, kako bo socijem zveza z liberalnimi magnati teknila in narobe. Na vsak način je ta okolnost dokaz, da liberalci sami zase nič ne pomenijo in nič ne morejo. Nas pa pomnožitev stare pobite liberalne garde z rdečimi bataljoni le uči, da se moramo s še večjo vnemo kakor dozdej vreči na organizacijo delavstva.

Seveda je treba potem gledati tudi na to, da se politična zavest med vsem ljudstvom na deželi tako utrdi, da se kolikormogoče bolj omeji lokalizem. Semtertja je kak pristaš S. L. S. v kaki občini tako nepreviden ali pa svoje glav, da se angažira za kako stvar, ki nima za stranko nobenega pomena ali pa je zelo male vrednosti. Drugo je, da s tem ali onim krajem ta ali oni poslanec ni v zadostni zvezi in ne poseže dosti hitro vmes, ko različni intriganti občane begajo. Ponekod pa so lokalne politične organizacije S. L. S. preveč pasivne in fungirajo le ob takozvanih »slovesnih« prilikah. To je vse treba vpoštevati, ako se hoče izriniti korenine separatizmu, ki v tem ali onem kraju odločuje časih v kvar stranki.

Sicer pa — kakor rečeno — bo »navdušenost« liberalcev po končanih volitvah bliskovito izginila. Ne mi — liberalci — se varajo, kakor so se še vselej.

Pismo s Kitajskega.

O. Veselko Kovač.

Ni še dopolnil šestega leta, pa je kitajski cesar že moral slovo vzeti od srečnih, brezskrbnih detinskih let. Dne 10. kimovca je prestopil namreč prvi-krat šolski prag. Ta šolski začetek se nekako strinja z začetkom šole na av-

strijskih gimnazijah. A motil bi se, kdor bi mislil, da se tudi kitajske šole o tem času pričenjajo, in da je torej v začetku šolskega leta kitajski cesarček nastopil svojo šolsko dobo. Ne. V cesarskem astronomičnem uradu so si učeni močje dolgo belili glave, kateri dan bi določili za pričetek poduka, kajti treba je bilo najti — srečen dan. Cesarica-mati, vdova po rajnem cesarju Kuang-hsü, ki ima po hišnih postavah skoraj izključno pravico in dolžnost skrbeti za vzgojo in izobrazbo bodočega vladarja, je ukazala uradu na zvezdarni z največjo natančnostjo preštudirati tek in pozicijo zvezd, da najdejo kolikor mogoče ugoden dan za pričetek šole. Ti se pomilovalno smehljajo tej cesarski določbi, a ne več in ne pomisli, da ni pri Kitajcih nobeno prepričanje bolj vkoreninjeno, kakor vera v srečne in nesrečne dni. Pri vsakem važnejšem opravilu je prva skrb slehernega Kitajca, da po vedeževalcih izve, kateri dan je za določeno opravilo posebno srečen. Zlasti za ženitev in pogreb je ta vednost neizogibno potrebna. In astronomični urad v Pekingu nima poleg sestave letnega koledarja nobenega važnejšega opravila, kakor iskati za razna opravila na dvoru in v državi — srečne dneve. Lahko se reče, da bo večina starodavnih naprav že zdavnaj izginila, ko bode astronomični urad, kot iskalce srečnih in nesrečnih dni še v polni veljavi. Po globokih študijah in resnih premišljevanjih se je osivelim glavam na cesarski zvezdarni vendar posrečilo najti posebno srečen dan, namreč 18. dan sedmega kitajskega meseca — to je naš 10. kimovec. Ta dan so šole celega cesarstva prav slovesno praznovali. Peking je bil ves okrašen, dijaštvo pa je priredilo pred cesarsko palačo sijajno bakljado.

Za sedaj so nastavljeni trije učitelji. Javnost jih šteje med največje kitajske učenjake, ali tudi med najslavnejše pedagoge, to pa ni znano. Pravijo sicer, da sta dva izmed njiju bila učitelja princeregenta, cesarjevega očeta. To bi bilo nekaj... Dva učitelja bosta podučevala cesarja v kitajski književnosti, jeden pa ima nalogo dobro seznaniti bodočega vladarja z materinščino — mandžurskim jezikom in njega slovstvom. A ker je na Kitajskem še sedaj skoro vse narobe, nežni šolarček v začetku ne bo dobil »abecednika« v roke, ampak kar modroslovno knjigo. Iz nje se bo moral učiti na pamet raznih izrekov modrega Konfucija. To bo pač težka, neprebavljiva hrana za otroški želodec! A kaj se hoče?! Tako za-

hteva neizprosni učni red, ki je že do leta stoletja v rabi.

Poduk bo trajal od osmih pa do enajstih dopoldne. Ta čas se bo uporabil za kitajščino; v popoldanskih urah pride pa mandžurščina na vrsto. Da cesarčku v šoli ne bo preveč dolgčas, hodilo bo z njim v šolo tudi nekaj dekčkov iz najvišjih mandarinskih rodbin. Pri poduku bodejo vedno navzoča tudi dva evnuha, stoječa zadaj za cesarjem. V slučaju, da ta ne bi znal svoje nauke, ga učitelj ne bo smel grajati ali celo kaznovati. Vse graje, slabi redi, batine in druge kazni bodo šle vedno le na rovaš navzočih dveh evnuhov ali pa cesarjevih šolskih tovarišev. Kaj ne, čudna — marsikateri šolar bi pač rekel zavisti vredna naredba!...

Slavnostno in veselo razpoloženje, ki je vladalo tem povodom na cesarskem dvoru, pa so prehitro skalile neprijetne novice, došle iz južnih pokrajin. Brzojav je poročal, da se je ljudstvo v provinci Se-čuan vzdignilo zoper podkralja, zažgalo državno poslopje v glavnem mestu Čeng-tu, pomorilo več mandarinov, podkralj pa da je zbežal — ne ve se kam. Kar pa je vladne kroge posebno vznemirilo, je bila vest, da so uporniki razvili prapor z napisom: »Ljudovlada Se-čuan«.

Koliko je na vseh teh poročilih resnice, prve dni sploh ni bilo mogoče zvedeti, kajti revolucionarji so porušili vse brzojave. V tej mučni negotovosti je čudovito rasla splošna bojazen. Ko je bil brzojav zopet popravljen, začela so prihajati zanesljivejša poročila. Ze samo dejstvo, da je bilo mogoče zopet popraviti brzojav, je govorilo dovolj jasno, da je ondotna cesarska oblast še na površju. Pokazalo se je, da so bila prva poročila v marsičem pretirana. Podkralj ni zbežal, uporniki niso zažgali »jamen«-a in umorjen ni bil noben mandarin. Cesarski namestnik, ki so ga prvi telegrami slikali kot zaničljivega bojazljivca, se je pokazal moza na svojem mestu. In to je bilo tem težavnejše, ker ste v največji sili odgovorili dve tretjini modernu izvržbena vojaštva svojim predstojnikom pokorščino. Ta nepričakovana upornost razsrdila je enega generala tako, da se je na mestu ustrelil. — Podkralj, boječ se, da utegnejo nepokorni vojaki prestopiti na stran upornikov, je dal neposlušneče takoj razorožiti. To nevarno delo je prav spretno opravila podkraljeva telesna straža — sestoječa iz samih tatarjev — v zvezi s pokrajinskimi vojaki.

Tu je potrebna beseda v pojasnilo

LISTEK.

Mali.

Edini sin je ležal na smrti postelji. Bil je četrti večer smrtonosne bolezni. Soba je bila napolnjena z gorkim zrakom; strežaji so bili utrujeni in zmučeni. Bolni deček je premikal glavo z ene strani na drugo ter zdihoval. Že tri dni je samo zdihoval in stokal, a izpregovoril ni niti besedice.

Oče ni mogel nazadnje že več gledati trpljenja bolnega sina, odšel je ven na vrt, da se naužije svežega zraka. Zunaj je naletel na smrt, ki se je plazila okoli hiše.

»Kdo si?« je vprašal v strahu, če tudi je dobro vedel, koga ima pred seboj.

»Ti veš!« odgovorila je smrt. »Ali si pripravljen?«

»Pripravljen?« vprašal je oče boeče in na čelo mu je stopil mrzel pot. »Vzeti moram eno življenje iz te miše!« je rekla smrt.

»Potem vzemi mene!« odgovoril je oče, »toda prizanesi mojemu sinu! Vajoval sem ga od zgodnje mladosti, skrbel sem zanj, da je postal velik in krepek, njegovo telo in dušo sem ojačil.

Pazil sem nanj kot na punčico v svojem očesu. Vzemi mene, smrt!«

A smrt je iztegnila svojo roko in rekla: »Idi!«

Hipno je zavalovila življenja polna kri po žilah očeta in zdelo se mu je prenagljeno, da se je ponudil smrti namesto sina. Bil je mož v najboljših letih. Ozrl se je okoli, videl livade, na katerih se je igral v svojih otroških letih. Tam zadaj se je dvigala, skrita med drevesi, vaška cerkev. Ob njenih nogah so hiteli v daljino valovi srebrne reke in melanholično udarjali ob bregove. Vsa okolica ga je pričela naenkrat zanimati in jasno so mu vstajali pred očmi predmeti, ki jih ni preje nikdar opazil.

Smrt je še vedno držala iztegnjeno roko proti njemu. Oče se je boril sam s seboj, toda čimdalje se je boril, tem slabjši je postajal, tem bolj je naraščala želja, živeti dalje.

Tu je bil v vrtu, ki ga je nasadil, zraven je ležal travnik, na katerem se je tolikokrat igral kot otrok. Cvetlice so zapirale svoje kelihe in se pripravljale k počitku, vse naokoli je vladala tiho in vsak najmanjši šum, vsak glas je čul razločno. V daljavi se je oglašil rezek žvižg lokomotive, poznal je vlak, ki je drdral tamkaj mimo in s katerim se je vozil tolikokrat, a odslej

se ne bo nikoli več. Kaj naj stori? V svoji duši in naravi ni našel nobenega odgovora.

Ptički so se še vedno gugali na vejah in oživljali drevje in grmičevje, povsod je videl kliti življenje, ki se mu hoče sam odreči. V hlevu je zarezgetal eden njegovih konj. Zalajal je njegov pes in storilo se mu je milo.

»Ali si pripravljen?« vprašala je smrt še enkrat.

»Ne, ne; ne morem iti!« je odgovoril tiho. Potem se je obrnil in odšel s povešeno glavo nazaj v hišo.

Ni mogel več iti v sobo, v kateri je ležal njegov sin. Splazil se je v svojo sobo in se vsedel k oknu ter poslušal, kako burno mu srce bije.

V bolnikovi sobi pa je sedela mati in obe sestri, da strežejo bolnemu dečku. Ko je legal mrak na poljano, se je dvignila mlajša sestra in odšla na vrt, da bi se razvedrila. Tudi ona je videla sloko postavio in tudi ona je vedela, da čaka na vrtu smrt...

»Imeti moram žrtev v tej hiši!« je zopet izpregovorila smrt.

»Prizanesi mojemu bratu, vzemi mene!« je prosila deklica s tresočim glasom. »Bil mi je brat ne le po rodu, tudi po srcu; vedno sva bila skupaj in ne bo pozabil name.«

»Torej pojdi z menoj!« je rekla smrt in iztegnila roko.

A mladenka se je prestrašila prikazni s stegneno roko. Ozrla se je proti nebu, posutim z blesketajočimi zvezdami. Iz vsake zvezdice ji je zrlo življenje nasproti, a to niso bile mrle in mrtve svetlikajoče zvezdice v zimskih nočeh. Videla je v duhu kakor da bi iztegali spomeniki na pokopališču svarljivo svoje prste proti njej. Tamkaj se je blestela reka kakor srebro v lunini luči, tamkaj se je vila ozka stezica k bregu, po kateri je hodila vsako jutro iskati mleko za dom.

Zazdela se ji je življenje vendar dragocenejše, srce ji je postalo naenkrat mrzlo in jokaje je odšla nazaj v hišo.

Pozneje na večer je šla starejša sestra na vrt. Tudi ona je naletela na smrt. »Še vedno čakam!« je izpregovoril tajinstven gost.

»Dobro, jaz grem s teboj!« je rekla odločno. »Jaz sem močna, zaradi njega ti lahko zrem v lice. Igrala sva se skupaj, on in jaz, čitala sva iste knjige in naučila sem ga vse, kar sem vedela.«

Zopet je iztegnila smrt svojo roko ter hotela potegniti k sebi dekle.

Tu je pričela sestra na tihem razmišljati. Stala je na pragu v življenje, njeno življenje ni bilo samo njeno,

izraza »pokrajinski vojak«. — Do ustanka boksarjev pred dobrimi enajstimi leti so podkralji v svojih provincijah sami skrbeli za potrebno vojaštvo. Ker so podkralji vojske plačevali iz svojega žepa, so jim bili ti tudi slepo udani. Podkralji so rabili vojaštvo za občno varnost v svoji pokrajini, to je proti roparjem in njim sorodnim elementom. Če je bil cesar v nevarnosti, šli so seveda tudi njemu na pomoč. Še pred par desetletji je bilo glavno orožje te soldateske — lok, ogromna, nerodna puška pa je nadomestovala top. — Znani Juenskeke je bil prvi mož, ki je izprevidel, da je reforma starokopitnega vojaštva za Kitajsko neobhodno potrebna. In začel je pred nekako štiriinajstimi leti reformirati. In ti preustrojeni Juenskekejevi polki so bili edini, ki so leta 1900 z uspehom kljubovali divjim boksarjem. Juenskekejev zgled so začeli posnemati tudi drugi podkralji, nekateri prostovoljno, drugi prisiljeni od centralne vlade. Preustrajalo pa se ni povsod po istih načelih. V Šantungu in Čeli, kjer je bila stvar v Juenskekejevih rokah, je bila preustrojba vzorna, drugod pa večji del le polovičarska. S preustrojenim vojaštvom pa je rastla tudi politična moč in samostojnost dotičnih podkraljev. To je začelo centralistično navdihneno vladno hudo skrbeti. Največje preglavice pa ji je delal reorganizator vojaštva, Juenskeke. Bala se je celo, da bi se utegnil ta mož s pomočjo svojih vro izvežbanih polkov ob danem trenutku polastiti cesarskega prestola. Da bi to preprečila, poklicala ga je v Peking ter mu odkazala mesto v državnem svetu, po starem pregovoru: Promoveatur, ut amoveatur. Nerad se je delavni mož odzval pozivu vlade, kajti vedel je predobro, »kam pes taco molje«. Ubogal je, a s tem se tudi za vselej odrekel svoji veliki politični moči. Njegov naslednik v provinciji Čeli pa ni dobil več vojaštva pod svojo oblast. Imenovan je bil nekaj vojaški minister, ki je imel biti od podkralja popolnoma neodvisen. Tudi vojaštvo drugih pokrajin je prišlo polagoma pod njegovo oblast. Vse to se je godilo pod pretvezo, da zahteva to potreba enotnosti v reorganizaciji. Ta izgovor nikakor ni bil piškav in iz trte izvit; vendar ni nobenega dvoma, da je bil vodilni motiv pri tem postopanju strah pred vedno večjo samostalnostjo posameznih pokrajin. Vojaštvo je prevzela torej osrednja vlada v svoje območje in s tem prekrizala decentralistične nakane posameznih pokrajin. Da je to vojaštvu v škodo, se ne more reči, nasprotno prav koristno, kajti le tako je mogoča enotna reorganizacija, ki je edina v stanu ustvariti tako bojno moč, ki bo lahko kljubovala zunanjim sovražnikom. Tako je sedaj v vseh pokrajinah moderno izvežbano vojaštvo poleg pokrajinskega, ki ga vzdržujejo pokrajine same. To pokrajinsko vojaštvo nima tiste enotne organizacije, kakor cesarsko, je manj številno in slabše oboroženo, a kakor se je do sedaj pokazalo, mnogo bolj zanesljivo kakor cesarsko. Še ob vsaki priliki, ko se je ljudstvo vzdignilo zoper uradnike, je cesarsko vojaštvo večji del odpovedalo pokorščino in prestopilo na stran vstajnikov, pokrajinsko vojaštvo

pa je zvesto stalo na strani mandarinov. To je za moderno izvežbano vojaštvo vsekako slabo izpričevalo in vlada ima vzroka dovolj dvomiti nad moralno vrednostjo svojih čet. — Vzrok, da se je ljudstvo vzdignilo zoper podkralja, so železnice, ki jih hoče vlada sama graditi. — Če pred letom dni se je ustanovila akcijska družba iz zasebnih denarnih mogotcev, ki hoče prevzeti gradbo vseh potrebnih železnic. Imeli so nad trideset milijonov skupaj in že pričeli z gradnjo večje proge. A ker pri takih zasebnih podjetjih ni nikjer brez manjših ali večjih sleparij, pri katerih mora priprosto ljudstvo največ trpeti, se je vlada odločila prevzeti gradnjo železnic v svojo roko. Najela je za to že več sto milijonov ter hotela od imenovanega konsorcija odkupiti vse akcije pod sicer za družabnike jako ugodnimi pogoji. A ker se glavnim deležnikom po tej poti ni obetal tako masten dobiček kakor so se ga nadejali po raznih umazanih in sleparskih manipulacijah, so razširili med ljudstvom glas, da hoče vlada z najetim posojilom izročiti bogato pokrajino na milost in nemilost požrešnim tujcem. To natolcevanje je neuko ljudstvo prerado verjelo in se vzdignilo liki vihra proti cesarskemu namestniku. — Sedaj se še ne more reči, ali se bo podkralju posrečilo udušiti vstajo ali ne. Pokrajina je ogromna in šteje nad 70 milijonov duš. Vojaštva malo, skoro nobenih železnic, pota slaba. Vse te okoliščine so v prid vstajnikom in v škodo vladi. — Tajnih družb, ki rujejo proti prestolu, ni v nobeni pokrajini toliko, kakor v Sečuanu. Pravijo, da dobivajo te prekucniške družbe denarja v obliči iz Amerike in orožja, kolikor ga potrebujejo, iz Evrope. Če se bo do pojaviel sposoben vodnik, bodo vstajniki brez težkega dela prišli do zaželenih ciljev. Drugače pa bode vsak trud brezuspešen.

Da bi le bil!

Italijansko-turška vojska.

Laški porazi v tripoliški okolici.

»Berliner Tageblatt« poroča, da branijo Lahi zgolj še mesto Tripolis. Govori se pa, da so Turki zopet zavzeli mesto Tripolis in da je baje vjet general Caneva. Guverner Ekir Sami-beg, ki je došel 29. oktobra iz Tripolisa v Carigrad, je izjavil nasproti poročevalcu »Tageblatt«, da stoji pred Tripolisem 30.000 Arabcev, a mobiliziranih jih je že 100.000. Turška poročila o bojih pri Tripolisu se glase: »Tanin« poroča o boju 23. oktobra: Polkovnik Nechet je poslal v Tripolis parlamentarje, ki so zahtevali, da naj Lahi svoje postojanke zapuste, če ne, bodo Turki napadli mesto. Laški general Caneva je zahtevo odklonil. Nechet je nato naznanil konzulom, da napade mesto in da so Italijani odgovorni za škodo, ki bi jo morebiti tujci trpeli. Turki, ki so bili že pred mestom, so napadli Lahe, ki so bili popolnoma presenečeni. Boj se je vršil v treh skupinah; Lahi so bili poraženi pri Gargarehu in Chariul Charbi in so se umaknili pod obrambo svojih topov na oklopnih; dobro se je pa držalo laško središče in levo

krilo. Ker ni streljanje z oklopnih Lahom nič pomagalo, se je moralo umakniti tudi levo laško krilo. Turki so nato zasedli fort Misir Babo, kjer so razvili otomansko zastavo. Turki so vzeli Lahom 8 poljskih topov in mitraljez in zasedli artiljerijsko in kavalerijsko vojašnico, ki leži četrte ure od mesta. Lahov je bilo ubitih in ranjenih 565. Turških vojakov ni veliko padlo, pač so pa bile znatne izgube med arabskimi jezdec. Med Lahi ni prejšnje discipline, moštvo je izgubilo glavo in častniki nimajo deloma več v rokah vojakov. Carigradski listi so včeraj poročali, da so po krvavih bojih zavzeli Turki in Arabci Tripolis in Bengazi. Po drugih poročilih so pa Turki zgolj pozvali Lahe, da naj obe mesti zapuste. Dne 29. oktobra se je v Carigradu govorilo, da je došla z Malte brzjavka, da so bili Lahi južno od Tripolisa poraženi v odločilni bitki in da se je laško brodogradništvo hudih viharjev moralo odstraniti 10 milj od obrežja. Iz Carigrada se nasproti oficijoznim laškim poročilom potrjuje, da so zasedli Turki pred Tripolisem studence pri Bumeliani, kar je velevažno, ker so Tripoličani navezani na te studence. Iz Italije za toliko ljudi Lahi ne morejo dovažati vode. Berolinski »Lokalanzeiger« poroča iz Tripolisa: V četrtek se je bil ob 4. uri zjutraj hud boj začetkoma pri Cergaricu in Soki, potem pa pri Sokri, kjer so se koncentrirali Turki. Laško obrambeno progo je prodrlo 100 Arabcev, ki so izginili v oazi. Prvič so se borili Arabci peš. V Tripolisu je bila alarmirana cela posadka. Izgube so bile na obeh straneh velike. Turki so bili prisiljeni, da so se morali umakniti, dasi so zelo hrabro napadali. Ob 11. uri je bila bitka končana. Turki so uredili redno službo za preskrbo vojakov po karavanah iz južnih provinc. Arabci vedno prihajajo celo iz najoddaljenejših provinc.

Laške izgube.

Iz Rima se poroča, da so izgubili po uradnem laškem poročilu Lahi v bojih od 23. do 26. oktobra mrtvih 13 častnikov in 361 vojakov, ranjenih pa 16 častnikov in 142 mož.

Grozno postopanje Lahov z Arabci.

Iz Milana se poroča: »Stampa« objavlja strašno poročilo o grozodejstvih Lahov nasproti Arabcem ob vstaji dne 23. oktobra v Tripolisu. Starčke, ženske in otroke so Lahi zvezali neoblečene skupaj, jih gonili po mestu in jih vrgli v kleti, iz katerih se je čulo njih kričanje. Laški vojaki so zdivjali, ker so imeli tako velike izgube. Od treh stotnih bersaglirov je ostalo le še 125 mož, od dveh pehotnih stotnij pa zgolj 60. Bersaglierski stotnik Puchio, ki so ga obkolili Arabci, se je ustrelil, da ga niso mogli Arabci vjeti.

Lahi deloma priznavajo svoje neuspehe.

Iz Rima se poroča, da laški uradni krogi ne prikrivajo več, da so zadeli laški vojaki v Tripolitanijski na nepričakovane težkoče. Italijanske izgube so zdatne, ker se je sovražnik ponovno tako približal laškim postojankam, da se je pričel boj moža za možem. Dne 30. oktobra poroča »Agenzia Stefani«, da je v Tripolisu mirno in da so boji 23. in 29. oktobra napravili na Turke

tako velik vtis, da se hoče več arabski rodov približati Lahom. Arabci so izgubili 28. oktobra, ko so napadli Holm, 300 vojakov.

Laška zmaga na Egejskem morju.

Iz Rima se poroča, da je pred oto koma Rodos in Mitilene napadlo laško brodogradništvo turške bojne ladje in da je bil izid boja ugoden za Lahe. Podrobnih poročil ni, ker jih ne pusti razširjati laška cenzura.

Nova laška brigada za Tripolis.

Iz Florence, Mondovija, Bologne Spolletta, Milana in iz Turina so se odpeljale vojaške čete v Jakin, kjer se stavi nova brigada, ki odplove v Tripolitanijsko.

Neutrlnost Egejskega, Jadranskega in Rdečega morja.

»Frankfurter Ztg.« poroča iz Carigrada, da nameravajo velevlasti predlagati Lahom in Turkom, da naj se proglasi nevtrlnost na Jadranskem, Egejskem in Rdečem morju.

Laški republikanci proti vojski.

V Bologni so priredili 29. oktobra republikanci protesten shod, na katerem se je sklenila resolucija, ki naglašala, da so se Lahi spustili slepo v pustolovstvo. Kri hrabrih sinov naroda in milijoni, ki jih bo požrla vojska, bi se bili boljše obrnili za kulturne in napredne stvari v deželi.

Klanje kristjanov v Anatoliji.

V Brindisi dohajajo neprestano begunci iz Anatolije. Došlo je že 120 laških rodbin, ki poročajo, da koljejo mohamedanci v Anatoliji kristjane, a da so Turki potlačili poročila o masakrih kristjanov.

Glasba.

Ij Musica sacra v stolnici. Na praznik Vseh Svetnikov ob desethi: Missa V. v F-duru, zložil dr. Ant. Faist, gradual »Fimete Dominum« in ofertorij »Fustorum animae«, zložil Ant. Foerster. — Na dan vseh vernih duš ob desethi: Requiem v c-molu, zložil Jos. Gruber, sekvenca »Dies irae« in rezponzorij »Libera«, zložil P. Griesbacher.

Ij Slavni Sevdikovi kvartet iz Prage priredi v nedeljo dne 12. novembra v Ljubljani v dvorani »Mestnega doma« krasen komorni koncert. Sodelovali bodo umetniki iz slavne Sevdikove goslarske šole gg. K. Schotsky, I. violina, K. Prochazka II. violina, K. Moravec violi in L. Zelenka čelo.

Društva.

— Društvo vrtnarjev in prijateljev vrtov. Piše se nam: Na Slovenskem dobimo v kratkem društvo vrtnarjev in prijateljev vrtov. To je korak, kateri je ravno za našo rodno grudo prav velikega pomena. Vrtarstvo je ravno tako potrebno kakor poljedelstvo. Pri nas je vrtarstvo precej dobro razvito, ni pa nikakor na tisti stopnji na kateri bi moralo biti. Kje je vzrok? Vsi naši prijatelji vrtarstva delajo posamezno. Posameznik je slab, v slogi je moč! Na razpolago so nam bistre glave in pridne roke

samovoljno ga ni mogla več oddati. Že je izgubivala pogum ob misli, da se hoče žrtvovati. Kaj naj bo iz njenega ženina? Temna skupina dreves, ki je stala ob cerkvi, jo je spominjala s svojo senco na njeno sladko tajnost. Tamkaj sta si prvič razodela svojo ljubav, tamkaj sta si prvič obljubila zvestobo. Tam ob strani rase grmičeka, s katerega je utrgala vzcvetelo cvetko, ki mu jo je podarila v znak ljubezni.

Bolni deček tamkaj v zaduhli sobi ne ve še ničesar o sladkostih življenja. Ves opojni vonj cvetočega vrta je silil v njo ter jo vezal z zemljo in njenimi lepotami.

Ne da bi rekla besedice, se je obrnila in odšla s solznimi očmi v skrbah za bolnega brata, vendar pa pripravljena boriti se za svoje življenje.

Ob dnevnem svitu je prišla na vrt mati, ki je prej še ukazala drugim, naj pazijo na bolnika.

Vsled solznih oči ni opazila takoj smrti ter jo je zagledala šele, ko je stala pred njo. Spoznala jo je takoj.

»Vem,« je rekla, »ti si prišla ponj!«

»Ne ravno ponj; imeti hočem sploh koga iz te hiše!«

Mati se je vzravnila in rekla je smehljaše in mirno: »Jaz sem pripravljena!«

Smrt je zopet iztegnila roko, da bi zagrabila svojo žrtev.

»Ali smem še prej urediti svoje stvari?« je vprašala mati.

»Smeš; čakala bom!«

Mati se je vrnila nazaj v hišo. Šla je v vse sobe in shrambe, če je vse v redu. Potem pa je položila svoje knjige

in ključke na mizo v sobi starejše hčere. Nazadnje je šla še v bolniško sobo ter gledala sina z dolgim, ljubezni polnim pogledom. Niti njen mož, niti njeni hčeri se niso upali izpregovoriti besedice, kajti vedeli so vsi trije le predobro, da je mati srečala zunaj smrt in da hoče iti z njo. Ko je videla mat s svojega bolnega dečka, se je spomnila časov, ko ga je še nosila na svojih rokah in smehljal sreče se je pojavil na njenem licu in našel odsev na bledem obličju bolnika.

Cvetlice so začele odpirati svoje kelihe, rahla sapa je zavela in se poigrala z lasmi matere. Še enkrat se je ozrla, videla je vrt, cerkev in bele vaške hiše. Mislila je na svojega moža, na hčere, toda vedela je tudi, da so vsi dobro preskrbljeni in da bo rešila svojega sina.

Toda, kje je ostala smrt? Rekla je, da bo počakala.

Nikogar ni bilo videti.

Po ozki stezičici od brega sem pa je nekdo prihajal.

»Pripravljena sem!« je rekla mati in iztegnila svoje roke.

Tudi neznanec je iztegnil svojo roko ter prijel mater.

»Moj brat je odšel!« je izpregovoril.

»In kdo si ti?« je vprašala šepetaje mati.

»Jaz sem življenje!«

Mati se je nenadoma okrenila in hitela proti hiši.

Na pragu je srečala svojega moža.

»Pozdravljena!« ji je šepnil, »najin sin spi!«

Mal pumenka iz Dolfetam.

»Kar pr gmah me pust, Pepe; dons sm že tku nataknen, de b se ta nar rajš stepu, če b se mou iz kermo!«, se me je tou utrest Dolfe te dni, ke sm ga prjazn prašu, kuku je tu, de je blu preh, ke je na kmeteh kandederu, živinazdraunik, ud konca, ke je u Iblan kandederu, je ratu placrespehtar, zadne dni pred vulitvam je ratu pa kar ubuje: živinazdraunik in placrespehtar. »Kua tebe briga, za kua se jest naprej predstaulam? Jest znam use —«

»In pa nč!« sm se jest umes uteknou puhleun, pa sm ga iz tem še bl razdražu.

»Nekar na tku na guvor, Pepe, če čš, de«ustaneva še za naprej prjatla! Jest znam use, kokr sm reku in tu drži saj za tiste, ke mi namest uh misima.«

»Ja, ampak tu ni prou, de prauš, de s živinazdraunik in placrespehtar, če s pa sam za placrespehtarja plačan in udinan na rotuže. Viš, če mene ker za kašn del najme in me zajn plača, na smem, če čm bt pušten, še kej družga pusebi zraven delat, ampak morm soje muči tistmu prepestet, ke jh plača.«

»Pejd se sulit! Jest lohka delam, kar jest čm in kar se men lub; če kermo ni prou, ga pa gespud dohtar Taučar in gespud dohtar Trillar ušimfata. Za tu jh pa mam, sej druh del, kar se agitacije am tiče, morm tku jest sam delat; te dohtari pa sam hodja iz mana, de use bl imeniten vn zgleda in pa — kokr sm reku — de se zame putegneta in ušimfata tiste, ke nečja parerat.«

»Astn, iz drugem besedam rečen, s ti prouzaprou glava usega tega leberalnega rumlna, jest b pa še punižn dustavu, de ti nis zaduvalen iz tem, de s sam glava, zatu špekuleraš, de b ratu tud trebuh; a ne?«

»No ja; sej se tku vé, za kua b pa tajiv, ke ni treba! Usak s holt pumaga, kokr s more. A misleš, de sa druh naš lde kej drgačn? Misleš, de t ker nardi kej zastojn? Nubeden! Usak že naprej roka muli, de b kej vajna padl, predn kašna reč stri.«

»Ja, pol pa tud tist lde, ke hodja na toje shode pu štarjah, na hodja zastojn. A jm kej plačaš za tu, ke prideja?«

»I glih na roka jm nč na dam, ampak pol zmeri udrinam za kašn štefan. Tistem pa, ke jh mam ubrihtane, de med moje govore ucverke mečeja in ih

naših Slovencev in Slovenk. Treba se združiti! Društvu vrtnarjev in priateljstvu vrtove bode naloga postaviti slovensko vrtnarstvo na tako stališče, kakor stoji slovensko poljedelstvo, za katero se lahko reče, da je uzorno. Priprave in drugo sprejema do prvega občnega zbora sklicatelj Franc Globočnik Goik v Kranju in daje tudi drage volje tozadevna pojasnila.

IZID VOLITEV V ALZAŠKO-LORENSKEM DEŽELNEM ZBORU. NEZADOVOLJNI SVOBODOMISELCI.

Svobodomiselstvo je mislilo prizadeleti centru ob volitvah v alzaško-lorensko zbornico velik poraz, a njih nade so se izjalovile. Izvoljenih je 24 poslancev centru, 9 liberalnih demokratov, 11 socialnih demokratov, 10 članov lorenskega bloka in 6 neodvisnih poslancev, med njimi 4 neodvisni liberalci in 2 centru prijazna neodvisna poslanca. Liberalci odkrito priznavajo, da z izvolitvami niso zadovoljni in se zgolj tolažijo, češ, da katoliški lorenski blok ne bo dopustil, da bi bila levica izključena iz deželnega odbora.

JEZIKOVNI BOJ V TRUTNOVEM.

Na ukaz namestništva je nabilo okrajno glavarstvo na svoje poslopje dvoglavega orla z dvojezičnim napisom. Občina, ki je lastnica poslopja, je pa dvoglavega orla z dvojezičnim napisom odstranila in je ukazala nabiti orla s samonemškim napisom. Glavarstvo je pa zopet ukazalo nabiti orla z dvojezičnim napisom. Mestni svet je nato brzojavno protestiral pri namestništvu. Prebivalstvo je razburjeno. Deset orožnikov straži orla z dvojezičnim napisom.

RUSI OJAČILI ČRNOMORSKO BRODOVJE.

Na carjev ukaz pridole črnomoškemu ruskemu vojnemu brodogradu tri nove linijske ladje, devet torpednih rušilcev in šest podmorskih čolnov.

RUSI IN ANGLEŽI RAZDELE PERZIJU.

Sedanjio laško-turško vojsko hoče ta Rus in Anglež tako izrabiti, da zasedeta Perzijo in si jo razdelita. V severno Perzijo so ruske čete že vdrle.

UPOR NA KITAJSKEM.

Kitajski cesar pobegnil. — A-mada zahteva preoznove in noče napasti vstajev. — Kitajski dvor obeta ustavo.

Iz Pekina se poroča, da je mladi kitajski cesar iz glavnega mesta pobegnil in da je ostal na njegovem mestu neki deček, ki mu je podoben. Admiral Sa poroča, da so zagrozili mornarji, da prestopijo k vstajem, če se ne uvedejo politične reforme. — V London so došla poročila, po katerih so izjavili vsi višji častniki dveh divizij, ki poveljujejo 27.000 mož, da nočejo prodirati proti vstajem in da napadejo Pekin, če se ne izpolnijo sledeče zahteve: Sklicati se mora takoj državni zbor, ki ima

pravico sklepati o ustavi. Armada in mornarica se smeta ob notranjih nemirih uporabljati zgolj z dovoljenjem parlamenta. Cesar ni v bodoče več neomejeni gospodar življenja in premoženja podanikov. Ministrstvo je odgovorno parlamentu, brez katerega dovoljenja se ob notranjih nemirih ne smeta uporabljati armada in mornarica. Na dvoru so napravile te zahteve velikansko zmešnjavo. Mandžurovci pritiskajo na dvor, da naj pozove tuje velevalisti, da vstajajo zaduše. — Iz Pekina se poroča: Objavil se je cesarjev ukaz, v katerem krona opravičuje svojo dosedanje nedelavnost, obeta takojšnjo ustavo in sestavo nove vlade, v kateri ne bo nobenega plemiča, in obeta politično odpuščanje.

Dnevne novice.

+ **Kranjska deželna razstava.** Za prihodnji petek sklicuje trgovska in obrtna zbornica kranjska sestanek, na katerem se bo sklepalo o izvršitvi v zbornici sprejetega Iv. Kregarjevega predloga, naj se organizira kranjska deželna razstava.

+ **Občinske volitve.** Iz Nove Oselice se poroča: Pri volitvi dne 24. oktobra je bil izvoljen za župana občine Oselice dosedanji župan Valent. Frelih iz Sovodnja št. 18. Svetovalci so: Kosmač Jože (iz Leskovic), Bevk Franc (iz Nove Oselice) in Bogataj Janez (iz Stare Oselice). Starešinstvo in odbor pripada S. L. S.

+ **Politično združenje Hrva'ov v Bosni in Hercegovini.** Pogajanja med Hrv. kat. Udrugo in Narodno Zajednico so tako daleč dozorela, da se pripravlja temelj za združenje obeh strank v enotno organizacijo, ki bo nosila ime Udružena Hrvatska Narodna Zajednica.

+ **Shod v št. Janžu.** V nedeljo se je vršil v št. Janžu dobro obiskan shod. Poročal je o gospodarskem delovanju deželnega zastopa deželni odbornik dr. E. Lampe. Na stotine udeležencev je soglasno odobrilo delo S. L. S. in obsodilo liberalno hinavstvo. Takoj po shodu so stopili možje skupaj in ustanovili živinorejsko zadrugo, ki bo skrbela, da se začne tudi tu gospodarsko delo.

+ **Jugoslovanska Strokovna Zveza.** V nedeljo se je ustanovilo okrožje za goriško okolico. — V Šmartnem pri Kranju je predaval tamošnjim članom skupine urednik Fr. Kerhne.

— **Štiri osebe utonile.** V soboto ponoči med 11. in 12. uro je zadel laški trabakel »Regina Dorida« ob laški trabakel »Elvira Fabri« s tako močjo, da se je zadnji na mestu potopil. Trabakel »Elvira Fabri« je iskal radi hudega morskega viharja v puljski predluki zavetja. Kapitan »Regine Dorida« je skušal potapljaščemu se trabaklu pomagati, toda vsled silnega viharja je bila vsaka pomoč nemogoča. Zato je plul s svojim istotako precej močno po-

škodovanim trabaklom dalje v fasanjski zaliv, kjer je javil nesrečni dogodek tamošnji pomorski oblasti, ki je o nesreči nemudoma obvestila pomorsko oblast v Pulju. Ta se je obrnila na poveljstvo vojne luke, katera je dala takoj dve torpedovki na razpolago. Torpedovki sta odpluli takoj proti kraju nesreče; toda najti ni bilo mogoče ničesar. Še le po dolgem iskanju so zaznali iz torpedovke št. 45 v precejšnji daljavi v morju nekega človeka. Torpedovka je odplula proti istemu in ga vsega onemoglega vzela na krov. Rešenec je bil 15letni mornar potopljenega trabakla »Elvira Fabri«. Rešenec je pokazal potem natančno kraj nesreče. Povedal je, da je bilo na trabaklu z njim vred pet mož vkrcanih. Dva mornarja so valovi takoj požrli. Kapitan in še nek drug mornar sta imela še toliko časa, da sta odvezala od potapljajočega se trabakla rešilni čoln v katerega sta stopila. Toda kaj bo reven rešilni čoln napram divjim morskim valovom. Valovi so po pripovedovanju rešenca premetavali čoln, v katerem sta se nahajala kapitan in mornar, neusmiljeno sem in tje. Krčevito sta se ga oba držala, da bi ju ne odnesli valovi, dokler nista omagala. Ko so bile njune moči v boju za življenje oslabele, so valovi enega za drugim pogoltnili. Tako je utonila vsa posadka trabakla razun imenovanega 15letnega dečka - mornarja. Ta se ima zahvaliti za svojo rešitev edino le slučaju, da se je ujel za neki sod, s katerega pomočjo se je toliko časa držal na površju, da ga je rešila torpedovka. Potopljen trabakel je imel na krovu opeko in je bil namenjen v Zader. Kriv te nesreče je bil najbrže kapitan potopljenega trabakla, ker je plul, kakor se čuje, brez predpisane luči.

— **Smrtna kosa.** Predvčerajšnjim so pokopali v Tmovem na Notranjskem častito sestro učiteljico ubožnih šolskih sester »De notre Dame« Marijo Rafaelo Iskra iz Zabič okraj Podgrad v Istri v 32. letu starosti. Umrla je v sredo dne 25. t. m. v tukajšnjem samostanu. Spremili so jo dečki in deklice šol ter ogromna množica ljudstva k zadnjemu počitku. N. v. m. p.

— **Požar v Trebčah.** Včeraj ob 9. uri dopoldne je iz doslej neznanih vzrokov nastal ogenj v hiši Antona Ciak št. 59 v Trebčah. Ogenj je nastal na seniku in se je v kratkem razširil. Domači gasilci so skušali udušiti ogenj, a ko so videli, da je ves njihov trud zaman, so telefonirali na poveljstvo tržaških mestnih gasilcev v ulici Alfieri, ki je poslalo v Trebče dve brigadni. Senika niso mogli rešiti in je popolnoma pogorel, le hišo so deloma rešili. Gasili so celih pet ur. Škode je 2400 K, ki je deloma pokrita z zavarovalnino.

— **Občinske volitve v Rihenbergu.** Pri občinskih volitvah v Rihenbergu, ki so se vršile od torka do včeraj, so zmagali v II. in III. razredu liberalci in I. razredu pa pristaši S. L. S. Proti volitvam bode vložen skoro gotovo rekurz.

— **Možje iz jekla.** Napredni učitelj Rado Turek, voditelj briških Sokolov, je nastopil v nedeljo kot komik pri neki prireditvi tukajšnjega italijanskega katoliškega društva »Giovane Friuli« (To so nekaki furlanski Orli). Kaj poreko k temu naši kulturnobojno razpoloženi liberalci, kaj naši Sokoli, kaj stanovskoošabni tovariši g. komika! V četrtek bodo govorili o značajih.

— **Slovenska Straža posreduje — srečo!** Kdo ne želi nekoč zadeti glavnega dobika? In to niti tako težko ni. Predvsem je treba imeti srečko in Slovenska Straža posreduje da si tako vsakdo, ki si v upanju na glavni dobiček hoče utrgati mesečno par kronic, na prav lahek način pridobi. Torej par kronic mesečno, enkrat en lep pogled boginje Fortune in glavni dobiček mora biti zadet! Ker je tedaj cela stvar tako priprosta in poceni, naj bi nikdo ne odlašal, ampak takoj pisal Slovenski Straži, da mu v obliki srečke priskrbi vstopnico v krog tistih srečnih, ki imajo upanje, da zadenejo glavni dobiček. Pri prodaji vsake srečke pa Slovenska Straža zasluži tudi nekaj kronic, katere ji bodo v prid obmejnih Slovencev gotovo dobro došle. Vsa potrebna nadaljna pojasnila daje in naročilne liste razpošilja za Slovensko Stražo iz prijaznosti g. Valentin Urbančič, knjigovodja »Vzajemnega podpornega društva v Ljubljani«.

— **Iz šale krvava istina.** V Turnju pri Biogradu v Dalmaciji sta se v nedeljo zvečer iz šale začela prerekati dva oženjena kmeta; iz šale je kmalo nastal resen prepir, nato pretep in poboj s kamenjem in noži. Drug drugega sta tako zdelala, da je eden na mestu umrl, drugega so pa smrtno ranjenega prinesli domu. Oba zapuščata številni nepreskrbljeni družini.

— **Za aprovizacijo Prage.** Mestni zastop praški je sklenil kupiti 50 vagonov krompirja, ki ga bo potem v vrečah po 25 in 50 kg prodajal kon-

sumentom po lastni nakupni ceni t. j. po 9 K 20 vin. meterski stot. Krompir bo dobavila agrarna banka.

— **Ojačimo narodno mejo! — Poslasta na prodaj.** Bliža se sv. Martin in marsikdo premišljuje, kje naj si za prihodnost poišče novi dom. Vsem, ki jih take skrbi mučijo, pa tudi drugim, ki bi radi kupili lastno domovje, svetujemo, da se nasele v Ločniku. Tukaj je kakšnih 100 hiš na prodaj, pa so tudi razna zemljišča. Za 700 kron že dobiš hiščo, poleg nje hlevček in še kos dvorišča. Seveda, za več denarja dobiš lepše in večje; imaš pač na izbero. Pojasnila daje Slovenska Straža.

— **Crkvenica — slovanskokopališče.** V Brno je došel dr. Cubelič, ki je v nedeljo na javnem shodu govoril, da se preuredi Crkvenica v moderno slovansko kopališče. Sestanek je vodil prof. dr. Karašek. Uprava kopališča namerava še to leto sezidati kopališki dom katerega načrt je že razkazoval v Brnu dr. Cubelič.

— **Slovenski novomašnik v Ameriki.** Južna Amerika — Montevideo — Uruguay 24. IX. 1911. Včeraj je dobil mašniško posvečenje v tukajšnji stolni cerkvi iz rok škofa Ricardo Isasa. Slovenec Alojzij Dejak, doma iz Nemškevasi pri Ribnici — Gospod Dejak bode v kratkem odpotoval proti Puntarenosu — Chile —, kjer bode deloval kot dušni pastir hrvaške naselbine, obstoječe od 4000 do 5000 duš.

— **Potrčila o izvoru blaga pri pošiljatvah v Turčijo (certificats d'origine).** Trgovska in obrtniška zbornica naznanja, da je vsled zvišbe uvozne carine za laško blago za 100% od vrednosti pri pošiljatvah na Turško potreben donos potrdila o izvoru blaga. Izjavo o izvoru se more napraviti na izvirno fakturo ali pa ločeno na posebni listini. Mora se pa poveriti to potrdilo od trgovske zbornice, od občinskega urada, od policijskih oblastev bivališča pošiljalca ali pa od carinskih uradov izvoznega pristanišča. Legaliziranje po turškem konzulu ni potrebno. Ta določba stopi v veljavo za ono blago, ki se odpošlje po 31. oktobru na Turško.

— **Kako so v celovski novi klavnici vola pobijali.** »Mir« poroča: Celovec je dobil najmodernejšo, celo v marsičem premodernejšo klavnico, ki je vredna, da si jo človek ogleda. Urejena je tako moderno, da ne manjka mnogo, da bi pri enih durih porinili notri živega vola, pri drugih pa bi že pozdravljala lačnega gosta duhteča pečenka od istega vola. Toda izkušnja uči, da ni vse dobro, kar je moderno. To so izkusili tudi celovski veljaki in mesarji v soboto dne 14. oktobra, ko so šli gledat, kako bodo pobili v klavnici prvega vola na najmodernejši način. Cast in sreča, da bo prvi pobit v mestni celovski klavnici, je doletela velikanskega vola mesarja Erschena. Vol si je bil pa tudi v svesti te časti in je hladnokrvno stopal na morišče, kakor da bi šel na pašo. Malo neumno je gledal celovške očete, ki so ga obkolili, nervozno čakajoč, kdaj da se zvrne, zadet od najmodernejšega morilnega orožja za živino. Izvedenec je nastavljal volu na tilnik strelna orodje, ki naj bi vsled strela zapicilo ost volu v tilnik in bi se vol moral zgruditi. Poči prvi strel, vol pa stresa samo malo glavo, kakor da bi ga pičila muha. Poči drugi strel, vol pa začudeno gleda visoko in debelo gospodo, kakšne burke da uganjajo; poči tretji strel, a vol niti z glavo ne stresa več, privadil se je nadležni muhi. Ta volova trdovratnost je mesarja tako razdražila, da je sklenil narediti tej volovski fopariji konec; vrgel je stran »volovski revolver« in prijel za staro sekuro in pobil nesrečnega vola, ki ni bil vreden postati deležen visoke časti, pasti kot prvi pod revolverjem. Tisti revolver so za vedno zavrgli. Pa tudi druga mašinerija ni posebno praktična, pač pa komplicirana. Je pač križ. Metniz nima sreče s svojimi načrti, menda ker je dal zapirati zavedne in značajne Slovence!

— **Kdor si je po Veliki noči omislil kip lurske Device,** je prošten to nemudoma sporočiti župnijskemu uradu v Koprivni, pošta Črna pri Prevaljah.

— **O reformi brevirja** poročajo iz Rima: Brevir se bo skrajšal, in sicer tako, da bo potreboval duhovnik za molitev največ 45 minut časa. Vendar se bo novi brevir le polagoma uvedel, da ne bodo trgovci s knjigami, ki imajo velike zaloge starih izvodov, preveč škode trpeli.

— **Imenovan je orožniški postaje-** vodja Jurij Verhovnik za kancelista pri okrajnem sodišču v Postojni.

— **Kopališče Varaždinske Toplice** nameravajo kupiti Mažari.

— **Pozor 1. novembra na poštne znamke!** Slovenska Straža se obrača do vseh naših zavodov, župnijskih uradov, kakor tudi privatnikov, da ji

tku zabelja, tistem morm pa tud že naprej neki udrint.

»Pa se t tu izplača, če druh umes upijeja?«

»Če gre use u vornk in de kej na zmešaja, je že dobr, ke tak medklici delaja štimenga pol pu listeh. Za tist večer je nazadnje že use glih, ke preke konc sma tku že usi bl u štimeng, če ker kej med govor zakrul, al pa ne.«

»Ja, pa na gre zmeri use u vornk?«

»Penapejd! Pr nas u kašna reč kerkat u vornk! Na tu še za mislt ni! Ti na veš, kuku sa m ga unkat na mojmo shode na Turjaškem trgu u štari pr Matjan pukidal! Jest najamem eneh pet idi in jh pušten plačam, de b ratat med mojem govoram pu putreb »ugorčene«, de b upil »fej«, »škandal«, »sramota« in druge take prjazne besede. Pa sa t te mrcine use zmešale: kedr sm hvalu naša pulitka in prpuvedvou, kuku sma mi pušten in pametu pulitkari, pa se t začneja te mrhe drt umes: »škandal«, sramota« in tku naprej in »fej«-klicu kar ni tlu bt ne konca ne kraja. Kokr sm pa začeu zabaulat čez klerekalce in prpoudvat ud Kubaluga keudra, ud »Gespudarske zveze« in mrve, sa začel pa »živahn udubrvat«. Ja, ti na veš; jest sm mislu, de um ud same jeze poču, de me u raznesl, in b me tud prou gvišn, če b mou jest navada vin pit iz sifonam; ampak tu je dobr, de pijem sam vin, de me pol tku na razgajna. Če člouk ena reč voruk plača, lohka pugerva, de je tud vornk narjena, ne pa tku —«

»Pa u ta »Sluvenskmu Narude« je use šlimal, kokr sm brau; tam ni blu nubene take zmešave naprej prnešene.«

»Tu se tku zastop! Tist, kar »Narud« ud močeh shodu prnaša, tist je tku že use naprej narjen. Sej tku na-

prej vema kuku in kaj, kua b pa pol čakal.«

»Hm, tu mate pa use kamot prštiman!«

»Kua pa use tu nuca! Viš, zatu sm prouzaprout dons tku nataknen, de b use zbou, ke vidm, de je usa moja muja zastoju. Če b jest tu vedu, de u tku, b se jest neko u vultive na mešu, ampak b usm skp fige pukazu, ne pa dan na dan pu štarijah gnar vn metu.«

»Vesou bod, de ga maš, de ga lohka vn mečeš! Al b biu kej na bulšem, če bi biu tku kokr je, recima, Rožnkauken Miha, ke vem, de b rad gnar vn metu, če b ga mou — — —«

»Eh, pust na Mihata že pr gmah! Kua b se zmeri arsu ud enga. Iz tebe sama jeza guvari, ke te učaseh u »Jutrec« mal zafrkne, družga nč.«

»Mene Roženkauken Miha kerkat zafrkne? Mene še clu puhval, ke b se m rad pršmajhlou, kulkr je men znan. Viš, učeri je spet reku, de sm neki ureden. Če b biu name jezen, b reku, de nism nč ureden, al b me pustu pa kratk in mal pr gmah — — —«

»Pejd, pejd! Tu sam tulk piše, de da kej za pisat. Kokr pa jest vem, b tebe Miha ta nar rajš u kisl žup snedu, pusebn tkula preke konc mesca, kedr se mu že prata zapahne. Nemu gre tud trda zdej en čas, ke sa mu skloda izpred ust umeknil in sa se mu začel na useh plateh redehteri kujat, naručniki pa še bl. Sam Amba se ga še drži, kokr šušarska smola. Če ga še ta zapesti, pol pa na vem, kuku u gviru.«

»Zakaj b na gviru? Dokler »Narud« izhaja in de nima gor zapisan »punatis prpuvedan«, mu še na u sile. »Sluvenec« mu da pa tud dost štofa, tku de glih za scagat mu tud še ni, če b se mu pa nazadne glih že use štiki putrgal, se pa zavle škofa lohka ubrne na Boltatuga Pepeta iz Kudeluga.

posljejo iz pisemskih ovitkov izrezane (ne odlepljene) znamke, na katerih bo pritisnen datum poštnega pečata 1. 11. 11. in 11. 11. 11.

— **Nova hrvaška drama.** G. Milan Ogrizović je izročil upravi hrvaškega narodnega gledališča novo dramo »Bano-
novič Strahinja«, ki je pendant njegovi »Hasanaginici«.

— **Mesnice v Gorici** bodo od 1. novembra dalje ob nedeljah zaprte; o praznikih bodo pa odprte do 6. ure popoldne.

— **Poljudna predavanja na zagrebškem vseučilišču** je sklenil upeljati tamošnji profesorski zbor. Vlada je že dala svoje dovoljenje.

— **30letnico učiteljevanja** je te dni praznoval voditelj na hrv. deželni gluho-
nemnici g. Josip Medved, ki je priznan strokovnjak na polju pouka gluho-
neme dece.

— **Glavna posojilnica.** Kakor čujemo, sta že dve instanci odločili, da se misti člani Glavne posojilnice, ki niso bili pravilno pri seji sprejeti, nimajo smatrati za prave člane in da so potemtakem prosti vsake obveznosti nasproti Glavni posojilnici. Ker je med člani Glavne posojilnice ogromna večina takih članov, sledi iz tega, da bodo uložniki skoro ves denar izgubili.

— **Sejmarjeva nezgoda.** Kmet Martin Berković, ki je na zadnji letni se-
menj v Zagrebu vozil sedem mladih prašičkov, se je ponoči mimogrede ustavil v Ilci pred kavarno »Zrinjski«, da bi se okrepčal; voz je brez nadzorstva pustil pred vratmi. Ko je čez deset minut stopil iz kavarne, ni bilo voza nikjer — odpeljali so ga z vprežno živino in prašički neznani zlikovci. Mož ima nad 1000 K škode.

— **Iz Zagorja na Pivki.** Preteklo nedeljo smo odkrili na tukajšnjem pokopališču spomenik pokojnemu gospodu župniku Fr. Grozniku. Ob grobu je pretresljivo govoril sedanji g. vikar, pevci so zapeli par pesmi, duhovnikov je prišlo sedem, ljudstva zelo veliko, ki je jasno pokazalo, kako je ljubilo svojega ranjkega dobrotnika, zdravnika in pastirja.

— **Kriza v odboru slovenskega dramatičnega društva v Trstu.** Radi nasprotstev med predsednikom dramatičnega društva oziroma intendantom g. Zorcom ter igralskim osebjem je prišlo do krize v odboru tukajšnjega dramatičnega društva. Prišlo je celo do hudih napadov v »Edinosti« na g. Zorca. Posledica tega je bila, da je demisijski celokupni odbor dramatičnega društva in se je sklicala za prihodnjo soboto seja, na kateri bo izvoljen nov odbor.

— **Prva stotina žrtev avijatič.** Zadržani umrli nemški letalec Dachs je dopolnil prvo stotino žrtev avijatič. Desparmet, ki je umrl v Reimsu, je že stoinprvi. Prva žrtev je bil nemški inženir Oto Lilienthal, katerega imenujejo očeta moderne avijatič. Ubil se je leta 1896. Med 1500 letalci, ki jih je imel svet in od katerih je bilo skoraj 700 Francozov, je izterjala avijatič svoje žrtve od vseh narodov. Francija jih ima 33! Nemčija in Zedinjene države po 17; Anglija in Italija po 9; Španija 3; Avstrija 2 (eden je bil Slovenec Rusjan); Peru, Švica in Holandija po eno. Tudi ena ženska je med ono stotino: gospa Denise Moore, ki je umrla v Etampesu.

— **Znanstveno raziskavanje Adrije.** Začetka novembra meseca se bo podala vojna ladja »Najade« (poveljnik pl. Gottstein) četrtrič na pot, da dokonča letošnjo znanstvena raziskavanja.

— **V pokoj je stopil** radi boleznici c. kr. višji mornarični kurat v Pulju Anton Pipan in se je naselil v Gradcu.

— **Strašen samoumor.** V ponedeljek zjutraj je videl neki pasant na stari cesti v Trstu, ki vodi na pokopališče, truplo s strašno razdejano glavo. Prihiteli zdravnik rešilne postaje je konstatiral, da gre za samoumor. Nesrečnej, katerega so spoznali za 37letnega agenta Jožefa Bachmanna, se je usmrtil s samokresom starega modela, katerega je bil nabasal s smodnikom in vodo. Učinek strele je bil tako strašen, da so našli kosce možganov v oddalji 20 metrov!

— **Umrli** je na Javorniku na Gorenskem dne 30. oktobra posestnik in gostilničar g. Simon Jelenc, zvest pri-
staš S. L. S. R. I. P.!

— **† V. E. Mourek.** V petek dne 27. oktobra so pokopali enega najimenitnejših sodobnih čeških filologov, univ. prof. Mourka. Bil je germanist. Imel je velik ugled ne samo pri rojakih, ampak tudi pri tujih znanstvenih krogih. Kot dijak se je moral boriti s slabimi gmotnimi razmerami. L. 1884. se je habilitiral na češki univerzi, 1894 je bil imenovan rednim vseučiliškim profesorjem. Bil je redni član Češke Akademije in »Regiae Societatis Scientiarum«.

— **Prezentiran** je č. g. Karol Čuk, kaplan na Jesenicah za župnijo Škocjan pri Dobravi.

— **Umrli** je 30. oktobra upokojeni predsednik celjskega okrožnega sodišča, dvorni svetnik Anton pl. Wurmser.

— **Umrli** je včeraj popoldne celovski podžupan cesarski svetnik Karol Haderer, star 68 let. Mestni svet se je zbral danes dopoldne k seji, da je izrazil svoje sožalje.

— **Kraja v zagrebški stolnici.** V zagrebški stolni cerkvi je bil te dni ukraden 50 K vreden antependij, z drugega oltarnega prta so bile pa odstranjene čipke.

— **Veliki letni sejm v Zagrebu na dan sv. Simona in Juda** je bil topot (28. t. m.) izborni obisk. Pripeljane je bilo na trg do 3000 goveje živine, ki se je prodajala: Voli prve vrste po 70 do 80 K, slabši po 64 do 70 K za 100 kil živje teže; teleta po 88 do 106 K 100 kg živje teže, a bilo jih je le malo. Posebno veliko je bilo mastnih prašičev; cena 100 do 120 K za met. stot žive teže. — Fižol se je prodajal po 24 do 26 K, krompir po 8 K met. stot, zelje po 16 do 18 K za 100 glav. Repa je bila takorekoč po nič — cel voz 4 do 6 K.

— **V rižu se je zadušil** v tržaški tovarni riža delavec Franc Polsak, doma iz Štajerskega.

— **Zastrupila sina in snaho.** — Iz Prvačine poročajo: Neka Žuta Zorn je hotela zastrupiti lastnega sina in snaho ter njune otroke na način, ki si ga ni tako lahko možno misliti na deželi. V testenino je namreč zamesila vitrijola in to spekla v peči ter dala jesti sinu, snahi in njenim otrokom. Svojemu možu pa ni pustila jesti. Rekla mu je, da bo že zajutrkoval v Gorici. Pozneje je z možem tudi res odpotovala v Gorico. Ko se je pa vrnila iz Gorice, so jo na njenem domu že čakali orožniki, jo aretirali in odvedli v zapor.

— **Tovarno sodovke in pokalic v Podgori** je otvoril Slovenec domačin g. I. Nemec. — To slovensko podjetje, je bilo jako potrebno, podgorski krčmarji se vsi že poslužujejo domače trvdke.

— **Smrtni padec po stopnicah.** Umrli je v goriški bolnišnici usmiljenih bratov oni 83letni Stefan Vidoc, ki je padel po stopnicah ter se nevarno poškodoval.

— **Društveno gibanje.** C. kr. deželno predstvo je vzelo na znanje ustanovitve podružnic »Jugoslovanske strokovne zveze« s sedežem v Smartnem pri Kranju, Selcah, Zidanem mostu in št. Vidu nad Ljubljano.

— **Tovarna sladkornih izdelkov v Kranju.** Prostore bivše Lampretove tiskarne bode ga. Kocmut v družbi gosp. Rajmunda Marenčiča in Karla Windišarja pustila adaptirati za tovarno sladkornih izdelkov.

— **Nadporočnik tat.** Iz Petrovardina je pobegnil nadporočnik baron Metzger, ki je ponaredil mnogo menic in odnesel polkovno blagajno. Baje je vzel s sabo tudi več važnih vojnih listin.

— **Rezultati ljudskega štetja po občevalnem jeziku za kraljevino češko.** C. kr. namestništvo v Pragi objavlja te-le podatke: Naštelo se je: Čehov 4.241.901, Nemcev 2.467.721, Slovencev 290. Čehi izkazujejo absoluten prirastek 311.814 duš, Nemci so se pomnožili za 130.638 duš. Seveda je v resnici češki prirastek mnogo večji.

Koroške novice.

— **Izpremembra pri koroški deželni vladi.** Za mesto koroškega deželnega predsednika je poleg sedanjega poljedelskega ministra barona pl. Widman-
na še šest kandidatov, med njimi tudi nečak barona Gautscha.

— **Slov. kršč.-soc. delav. društvo v Celovcu** priredi v nedeljo dne 5. novembra 1911 v veliki dvorani hotela Trabesinger v Celovcu žaloigro »Mlinar in njegova hči«. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Med dejanjem svirajo tamburaši. Vstopnina: Sedeži prve vrste 1 K, druge vrste 70 vin., lože 1 K 20 vin., stojišča 30 vin.

Štajerske novice.

— **Iz Pekla pri Poljčanah** se piše: Nemški in renegatski listi lažejo, da se je 150 otrok vpisalo v novo šulferajnsko šolo. Kolikor je nam znano, je samo 37 starišev tako zaslepljenih, da so svojo dečo tej potujčevalnici izročili.

— **Morilec z literarno steklenico.** Dne 8. septembra sta se sprla v Cerakovi gostilni v Čermožicah pri Rogatcu posestnika Anton Krivec in Simon Potočnik. Gostilničar je hotel oba preprijavca pomiriti, kar se mu pa ni posrečilo. Mikolič je zagrabil stol in tepel z njim Ceraka po glavi. Ceraka je to tako raztogotilo, da je vzel literarno steklenico in ž njo Mikoliča, s katerim sta že dali

časa živela v prepiru, udaril parkrat po glavi in mu prizadjal težke poškodbe. Cerak je obstal svoje dejanje in celjsko okrožno sodišče ga je obsodilo na šest mesecev ječe.

Ljubljanske novice.

— **Ij Javno predavanje.** Danes točno ob 8. uri zvečer k javnemu predavanju dr. Kreka v »Ljudski dom«.

— **Ij Poučni tečaji S. K. S. Z.** Opozarjamo, da se začne vpisovanje in redni poduk tečajev S. K. S. Z. s ponedeljkom dne 6. novembra. Vse potrebne podrobnosti kažejo letaki. Eventuelna pojasnila daje tajništvo S. K. S. Z. v »Ljudskem domu«. Juridični večeri vsak torek in petek od 7. do 8. ure zvečer v tajništvu v »Ljudskem domu«. Člani S. K. S. Z. in naših organizacij dobe potrebnih navodil v vseh pravnih, ob petkih tudi v dohodninskih zadevah.

— **Ij »Mlinar in njegova hči«** se igra v Ljudskem domu na vseh Svetnikov dan dvakrat. Prvič ob pol treh popoldne; blagajna se odpre ob pol dveh. Ta predstava se vrši ob izredno znižanih cenah. Sedeži so po 2 K, 1 K 50 h, 1 K, 80 h, 70 h, 50 h. Stojišča 30 h. Končana bo ob petih. Kdor se hoče te predstave udeležiti, gre lahko zjutraj ali ob petih na pokopališče. Večerna predstava ima navadne cene in se začne ob pol 8. uri. Vstopnice v predprodaji v »Katoliški Bukvarni«.

— **Ij »Ljudski oder«** priredi na vseh Svetnikov dan popoldne ob pol 3. uri in zvečer ob pol 8. uri priljubljeno igro »Mlinar in njegova hči«. Pri popoldanski predstavi abonement ne velja. Igra je silno priljubljena in ima deset uredskih slik. Nihče naj ne zamudi, da si ogleda to lepo narodno igro. Vstopnice se dobe v predprodaji v »Katoliški Bukvarni« ali pa pri blagajni, ki se odpre ob pol dveh in ob pol sedmih zvečer. — **Nujno opozarjamo, da bosta od jutri naprej pred predstavo vedno dve blagajni.** Za sedeže v parterju in dijaška stojišča pri glavnem vhodu kot dosedaj; za balkon, galerijske sedeže in vsa stojišča na galeriji pa pri vhodu na galerijo, dohod po Lončarski stezi. Omenjene vstopnice bodo samo tam na razpolago.

— **Ij Glasbeni večer »Ljubljane«** v nedeljo, dne 5. novembra t. l., v »Ljudskem domu« bo v mnogih ozirih zanimiv. Prvič se bodo v prenovljeni dvorani čuli zvoki orkestra in prvič bomo imeli priliko slišati najnovejši izum našega Bajdeta. Prvič nastopi tudi ženski zbor samostojno s klavirjem in prvič je na sporedu tudi deklamacija. Takih večerov, namenjenih plemeniti zabavi in prosveti s tako zanimivim sporedom ni dosedaj še nobeno društvo oživotvorilo. Glasbeno društvo »Ljubljana« je, izpolnjujoč svojo obljubo in nalogo, prvo uvedlo take pri nas gotovo davno potrebne večere in upravičeno pričakuje priznalnega obilega poseta, ker le tako bo dosežen cilj. Prihodnji mesec sledi prvi kamorni večer.

— **Ij Umrli** je dobroznani ljubljanski gostilničar pri »Bavarskem dvoru« gospod Stefan Bergant. N. v m. p.!

— **Ij Fran Naval,** znani slovenski umetnik, je pred kratkim zopet nastopil kot gost na vinogradskem gledališču v Pragi. Naš umetnik uživa pri občinstvu vinogradskega gledališča velike simpatije. Kritika hvali njegovo fino, umetniško ovladanje igralske in pevske tehnike, dostavlja pa, da nedostaja material, ki bi ga imela tehnika ovladati, t. j. glas.

— **Ij Smola za smolo.** Letos aprila je Praprotnik iz Vodmata vsled pregoreče želje, da postane občinski svetnik vodmatskih liberalcev zafural v kanton. To je bil omen za njegovo občinsko svetovlastvo. Pozneje je vsled prevelike gorečnosti njegovih rdečkarjev nastala v njegovi delavnici velika antriga, ker je bil eden pomočnikov član Orlov in konec vsega je bil, da so rdečkarji dobili za te antrige zaslužen plačilo na tukajšnjem slavnem žabjeku in bodo lahko brezplačno oblali teden dni ričet. In smola vseh smol je bila pa ta, da je včeraj Šimen Praprotnik iz Kroke zopet pogorel s svojo modrostjo. Šimen in g. Poljšak sta si časih prav dobra prijatelja. Z razsodbo tukajšnjega okrajnega sodišča je bil Poljšak vsled hude žalitve Praprotnika obsojen na 140 kron globe, in sicer se je okrajno sodišče prepričalo, da je Poljšak dolžil Praprotnika, da je slednji tako izpodkopal Poljšakov zid, da se je raditega nagnil. S takim medsebojnim sosedovim prijateljstvom se je pečalo včeraj deželno sodišče kot zadnja instanca za reševanje žaljenja časti. Stvar pa je bila v resnici taka: Poljšakov zid se je ob Praprotnikovem svetu nekoliko nagnil. Hitro je bila na licu mesta komisija in Poljšaku se je ukazalo zid podreti in ga iznova zidati. Pri tej pri-

liki se je pa Poljšak samo izrazil, da se je zid raditega nagnil, ker se je rek preblizu zidu kopal. Šimen je raditega krvavo žaljen in poklical na pomoč sodišče, da ga opere te k vave žalitve. In glej, včeraj se je pr živno sodišče prepričalo, da temu tako, kakor trdi Praprotnik in opr stilo je Poljšaka vsake krivde in kazni Šimen naj sedaj najprvo pouči svoje delavce, da kadar kopljejo jarek, ne sme izkopavati preveč blizu ob zidu, in da hoče Šimen pridelati domačo vinsko kapljico za sobotne svoje »jure fikse« naj to raje napravi ob svojem zidu. Kako je že dejal Šimen na liberalnem shodku v Vodmatu menda oktobra lanskega leta: »Rad vzamem denar, klerikalcev, ampak zlodej je, da nimam nikoli toliko, da bi svoje dolg poplačal.« Šimen, šteti bo sedaj zopet treba precej okroglega cvenka. Tr obdelavati je trdo delo, posebno če s mesto cvička tako drago pravdo pr dela.

— **Ij »Povest o kaplanu«**, ki je p »Narodovem« poročilu skočil iz gorenskega vlaka in bil smrtonavno ranjen prenešen v deželno bolnišnico, kjer pa o tem nič ne vedo, »Narod« ponavlja ter priobčuje pismo neke gospe, ki pravi, da je dotičnik 12. oktobra v Kranju vstopil v njen voz. Prav želez bi, da se oglasi še kdo, ki je kaj takega opazil, da se dobi dotičnega sleparja ali pa »Narodovega« lažnika. Iz Debschwitza pri Geri je prišlo v Ljubljano naslednje pismo: »Sehr geehrte Herren! Nach Zeitungsberichten befindet sich im Laibacher Krankenhause seit einigen Tagen ein Schwerverletzter, welcher als angeblicher Kaplan in einem Damenabteil eines Eisenbahnwagens einer Dame gegenüber in unsittlicher Weise aufgetreten ist. Der Schaffner wollte deshalb auf der nächsten Station Anzeige gegen den Geistlichen (Kaplan) erstatten. Letzterer sprach aber aus dem Wagen, während sich der Zug in voller Fahrt befand, und wurde tödlich verletzt zu Ihnen gebracht. Wenn es sich um einen Betrüger handeln sollte und dessen Person noch nicht hat festgestellt werden können, so mache ich hiemit auf meine früheren Zigarrenlieferanten, auf dessen Festnahme hohe Belohnungen ausgesetzt sind, ganz ergebenst aufmerksam, weil derselbe unglaubliche Betrügereien ausgeführt und sich mehrfach als angeblicher Geistlicher aufgespielt hat. Sollte die Beschreibung stimmen, dann ist die größte Vorsicht geboten. Derselbe simulierte schon oft, flüchtete und verübte auf der Flucht neue Verbrechen. Ich kenne denselben selbstverständlich ganz genau. Auch kam er mich, weil er auch nebenbei Kemiker ist, schwer täuschen. Er ist circa 30 Jahre alt, 170 groß, schmächtige Gestalt mit wenig O-Beinen, Linkshänder, hat mittelbl. dünnes Haar, der gl. kl. Schnurbärtchen oder keine Bart. Hat meist einen Weichselstoc bei sich, trägt meist schwarzen Hut, braun und schwarzkarr. Anzug. Viel leicht finden sich Spuren von ihm von Verletzungen. — Hchachtungsvoll Max Rudolph, Kontorist, Friedrichstr. 39. — Ich bitte h.flichst um gütige Antwort und stehe zu Diensten.

— **Ij V mestni zastavljalnici** zadnji čase ni vse v redu. To smo zadnjič enkrat povdarjali, obenem pa omenjali dvoje dejstev. Danes poročamo, da se govori po mestu, da se namerava blagajnik g. Bergant odpovedati svo službi v zastavljalnici in da bo tukar Krapež kot cenilec zlatnine, od slovljen. Slavoj Škerl je že moral it ker se je s svojimi cenitvami perila obleke pokazal takega »izvedenca«, da ima zdaj zastavljalnica prav občutno škodo t. j. izgubo. Zastavljalnica im znaten deficit, kot sploh vse, kar j Hribar napravil.

— **Ij Umrli so v Ljubljani.** Jakob Šmenec, vrtnar, 55 let. — Marko Anzel bivši delavec, 74 let. — Andrej Vičič železniški čuvaj v pokoju, 67 let. — Ludovik Osterman, sin železniškega spr vodnika, 2 meseca. — Ana Brudar, za sebnica, 63 let. — Franc Stalc, posestnik, 47 let. — Ivan Kurnik, tesarski pomočnik, 34 let.

— **Ij Nesreča na električni železnici.** Sinoči je posestnikov sin Vincencij Peder po Dolenjski cesti tako neprevidno vozil, da je zadel v električni voz in tem svojega znatno poškodoval. Tudi na vozu sedeča Frančiška Okornova se je vsled sunka tako poškodovala, da j morala v deželno bolnišnico.

— **Ij Nepošten hlapec.** V neko tukajšnjo trgovino z obleko je bil udinj pred dvema mesecema 21letni fant Jakob Šoštar iz mariborskega okraja, katerem je gospodar kmalu opazil nepoštenost. Začel ga je nadzorovati in opazil, ko je pred odhodom domo spravil na stranišču zavitek nove obleke, katero je ukradel v trgovini. P

aretaciji se je dognalo, da je šoštar ukradel poleg te obleke še dve peletini, tri druge obleke, kakor tudi čepice in klobuke ter vse to poprodal nekemu črevljarju in nekemu mizarju. Po policijski predpreiskavi so ga izročili deželnemu sodišču.

Ij **Mrtveca je našel** minuli teden v Ižici posestnik Martin Zagar. Truplo, kojega identiteta še ni dognana, je baje ležalo v vodi že par mesecev.

Današnja dopolnilna deželnozborska volitev v Ljubljani.

Današnja deželnozborska volitev se je razvijala še precej mirno. Pred »Unionom« so priredili liberalci razstavo svojih agitatorjev in prvakov. Dr. Tavčar je hodil gori in doli s povešeno glavo in trpel par ur za Ribnikarja lakoto. Zdel se nam je kot človek, ki prav dobro ne razume, kaj se godi okoli njega. Gruča mlajših liberalnih »moči« je ves čas zbijala dovtipa na račun njegove čestiti osebe, ki je morala danes voliti proti sebi. Ko je šel dr. Tavčar volit, se je videlo, da posebnega zaupanja v svoji stranki ne uživa. Praviyo, da sta za njim stopila Pustoslemšek in Lotrič, da se prepričata, ako bo res volil Ribnikarja. Pod tako ostro kontrolo kot danes Tavčar še ni bil. Sicer pa se je volitev kakor rečeno mirno vršila. Glasen je bil samo Wanek s Sv. Petra ceste, ki je od liberalnih voditeljev odločno zahteval, da je po kandidaturi take kapacitete kot je Ribnikar sedaj na njem vrsta, da kandidira in zastopa liberalno stranko. Danes zjutraj so liberalci nalepili po mestu nove lepake za Ribnikarja in s tem strahom za »disciplino« vzbudili mnogo veselosti. Potreben ta strah ni bil in le kaže da ima liberalni generalštab o svojih volilcih mnogo predobro mnenje.

Izid volitve je naslednji:

Komisija A — H.
(Dvorana v »Mestnem domu«.)
Oddanih 852 glasov, praznih 67 glasovnic, neveljavne glasovnice 3, razcep-ljeni 2.
Dobili so:
Anton Rojina 189 glasov.
Adolf Ribnikar 423 glasov.
Dr. Eger 137 glasov.
Etbin Kristan 57 glasov.

Komisija J — L.
(Dvorana v »Mestnem domu«.)
Oddanih 701 glas, praznih glasovnic 36, neveljavnih 2 glasovnici, razcep-ljeni 3 glasovi.
Dobili so:
Anton Rojina 173 glasov.
Adolf Ribnikar 374 glasov.
Dr. Eger 72 glasov.
Etbin Kristan 41 glasov.

Komisija M — R.
(Velika dvorana »Uniona«.)
Oddanih 791 glasov, praznih 46 glasovnic, razcep-ljeni 3 glasovi.
Dobili so:
Anton Rojina 176 glasov.
Adolf Ribnikar 428 glasov.
Dr. Eger 83 glasov.
Etbin Kristan 56 glasov.

Komisija S — Ž.
(Velika dvorana »Uniona«.)
Oddanih glasov 669, praznih 54 glasovnic, razcep-ljenih glasov 3.
Dobili so:
Anton Rojina 232 glasov.
Adolf Ribnikar 494 glasov.
Dr. Eger 125 glasov.
Etbin Kristan 60 glasov.

Anton Rojina je dobil skupno 770 glasov, Adolf Ribnikar 1719, dr. Eger 417, Etbin Kristan 214 glasov.

Tako so si liberalci privoščili vese-lje, ki nas nič ne stane, za liberalno stranko bo pa ta zmaga jako draga. Z izvolitvijo Adolfa Ribnikarja bo liberalna stranka naj-bolj kompromitirana, kompromitirani pa tudi tisti slovenski c. kr. liberalni uradniki, ki so z izvolitvijo Adolfa Ribnikarja napravili zvezo med seboj in 20. septembrom. To bo še hujši maček, kot je bil oni, ko so s svojo trmo sami vrgli svoj magistrat. Tudi sedaj bo za liberalce maček prepozno, pa gotovo prišel. Kar se pa tiče potrditve Adolfa Ribnikarja za deželnega poslanca pa velja zanj isto kot za Reisnerja. Tudi proti njegovi izvolitvi bo vložen protest, ker deželna vlada ni pripustila k volitvi davkoplačevalcev, ki plačujejo v Ljubljani davek in stanujejo v oko-lici.

LIBERALNA VODA.

Voda, voda, kar pogledaš, ti Ljubljčan moj.
V vodi kalni tvoj začetek
v vodi konec tvoj!

Huda, huda je na barju,
ko se jug zmeči,
ko zalijejo mu mlake
steze in poti!

Huda, huda po Ljubljani,
ko megla privrè,
z vlažno, pusto pajčevino
nam glavo pretkè.

Hujša, hujša ob volitvah,
ko si naprednjak
trebi, vlačí kandidata
z liberalnih mlak.

Kaj bo vsa barjanska voda
vseh meglá morjé!
Ne odvaga, kar se stočí
v takih dneh vodé!

Treba barke nove — nove Argo —,
da se ne vtopiš,
res ni čuda moj Ljubljčan,
da strahú znoriš.

Vodo nate vliva »Narod«,
Tvoje glave car,
vodo Tavčar, vodo Triller,
vodo Ravnihar.

— Sama voda, moj Ljubljčan, —
revež, bošček si;
res ni čuda, če ti mozeg
v trupu zvodeni!

Modre glave liberalne
so spoznale to,
pa so skupaj se staknile
rekle so tako:

Vode v ribnik napeljimo
Ribnikar da denár;
liberalne vode varuh
bo pa ribnikar.

Celo mesto svét navdušil
ta je naenkrat!
Ako rib ne bo, pa bosta
urh in močarad!

Telefonska in brzojavna poročila.

MINISTRSKI SVET.
Dunaj, 31. oktobra. Danes se je vršil ministrski svet, katerega so se udeležili vsi člani kabineta. Ne ve se še, ali poda ves kabinet demisijo, ali samo oni člani kabineta, ki se izločijo iz kabineta.

Dunaj, 31. oktobra. Gautsch je bil popoldne pri cesarju in mu je poročal o sklepih ministrskega sveta. Čuje se, da bodeta samo dva ministra demisionirala in napravila prostor dvema Čehoma. Natančnega se o današnjem ministrskem svetu še nič ne ve.

VOJAŠKA IMENOVANJA.
Dunaj, 31. oktobra. Cesar je imenoval nadvojvodo Frana Salvatorja za generala kavalarije, nadvojvodo Karola Štefana za admirala in ministra Georgija za generala infanterije.

EBENHOCH ODLOŽI MANDAT.
Dunaj, 31. oktobra. Listi poročajo, da Ebenhoch iz dravstvenih ozirov odloži svoj državnozborski mandat.

TURŠKE ZMAGE V TRIPOLISU.
Carigrad, 31. oktobra. Pri sprejemu diplomatov se je izjavil zunanji minister, da so Italijani v Tripolisu obkoljeni. V bojih, ki so se vršili zadnje štiri dni, so Italijani izgubili 5000 mrtvih, ranjenih imajo 700. Turki so zaplenili mnogo laških topov in mnogo zabojev z municijo. **Tripoliški župan** Hasun bej, ki je prestopil k Italijanom, je umorjen.

Carigrad, 31. oktobra. V zadnjih bojih pri Tripolisu so Turki zaplenili 95 topov, 37 mitraljez, 1700 zabojev municije.

Carigrad, 31. oktobra. Sem je došla iz Tripolisa depeša Rahmi beja: Italijani so se umaknili nazaj v mesto in so se zabarikadirali. **Naše čete so zavzele tri utrbe,** Italijani se umikajo v mesto, izgubili so na begu velikansko stre-ljivo in živeža. Arabci so se hrabro borili in se uprav žrtvovali za kalifa. Upamo, da si zopet priborimo Tripolis.

REVOLUCIJA NA KITAJSKEM.
Pekin, 31. oktobra. Cesar je izdal edikt, v katerem obljublja reformo in upoštevanje ustave in ministrstvo, v katerem ne bo plemičev. Cesar je izdal tudi edikt, s katerim pomilošča vse politične kaznjence.

Šangaj, 31. oktobra. Kitajske cesarske čete so prodrele v Hankau. Mesto gori na štirih krajih.

CARUSO OBOLEL.
Berolin, 31. oktobra. Operni pevec Caruso je obolel. Zgrudil se je nezave-sten vsled nevrasteničnega glavobola.

UMOR PRI GÖDINGU.
Göding, 31. oktobra. Morilec Toman je skoro gotovo preko Hamburga pobegnil v Ameriko. Umorjeni mož je dunajski mizarjski pomočnik E. Schüller.

ZASTRUPLENI VOJAKI.
Marzija, 31. oktobra. Pri pešpolku šte. 3 je 84 vojakov obolelo na zastrupljenju. Zastrupili so se s pokvarjenimi konzervami.

OTROCI ZGORELI V ŠOLI.
Vratislava, 31. oktobra. Povodom nekega požara v rusko-poljski vasi Strzelce je v šoli zgorelo 12 otrok.

Po svetu.

Orglje milijonarjev. Amerikanski milijarderji so dobili zopet novo bolezen. Vsak izmed njih hoče imeti kolikor mogoče drage orglje. Ko je bil Rockefeller v Evropi, je videl, da imajo tamošnji plemenitaši v svojih gradovih orglje. Takoj ko je prišel v Ameriko, si je tudi on omislil orgle, za katere je plačal pol milijona kron. Clarke, neki drug milijarder ga je hotel prekositi in si je naročil še dražje orglje. Prišel pa je na to misel tudi Chatteron, ki je prekosil oba svoja tovariša. Peljal se je v London, da kupi slavne orglje, ki se nahajajo v posesti vojvode Marlborougha. Drugi milijarderji so mu sledili po zgledu in tako imajo sedaj vsak več ali manj drage orglje. Miljarderji pa nočejo biti samo lastniki orgelj, ampak jih hočejo tudi uporabljati. Clarke si je pustil postaviti za 20.000 K aparat, kateri igra orglje.

Aretovan italijanski častnik. Milanski list »Avenir« poroča iz Lušina, da je bil major Picco aretovan vsled odredbe generala Botteonija. Majorju Picco je bila poverjena zgradba utrdb pri Cadori, a so sedaj vsa dela ustavili.

Strogega varuha sestre se je izkazal 13letni natakarski vajenec. Vodo-pija v Zadru. 16letna njegova sestra se je namreč nekaj menila z nekim mlečozobim fantom, kar ji je 13letni brat kot namestnik umrlega očeta hudo zameril in strogo prepovedal. Ker pa njegove skrbne besede niso nič zalegle, je nekega večera lahkomisljeni par v zasedi počakal, fant nabil, sestro pa celo z nožem ranil na obrazu. S tem je pa seveda prekorajčil meje svoje oblasti ter bo moral za svoj dober namen celo »sedeti«.

Grozna nesreča na odru. V mestnem gledišču v Odesi se je dogodila pri predstavljanju opere »Quo vadis« grozna nesreča na odru. V tretjem dejanju, kjer je oder spremenjen v cirkus, so se nahajali koristi na galeriji in solisti v ložah. Naenkrat se pa galerija, ki je bila prelahko napravljena, porušila in vseh 25 koristov pade med groznim ropotom na lože, v katerih je bilo 15 solistov. Učinek je bil grozen. Vzkliki bolečin so doneli po gledišču. Iz razvalin so izvlekli 15 koristov in 5 solistov. Vsi so težko ranjeni in so jih morali prepeljati v bolnico.

Po sto letih. Pred kakimi sto leti je zaslavila neka Pavlina Szabo svoje nepremično imetje v mestu Szegedu za 160 gld. Sedaj pa so se oglasili njeni potomci ter zahtevajo nazaj posestvo, čegar vrednost je medtem narasla skoro na 20.000.000 kron.

Promet v New Yorku. Public Service Commission v New Yorku je izdala knjižico, iz katere je razvidno, kako je narasel promet na newyorških podzemeljskih, pouličnih in naduličnih železnicah. Leta 1907. so prevozile podzemeljske železnice povprečno na dan 456.000 ljudi, zadnje leto pa 758.000 Interborough Rapid Transit družba je morala pomnožiti število voz. Promet na pouličnih železnicah se je pomnožil od 1.318.581.388 na 1.600.000.000 potnikov na leto in število potnikov na nadcestnih železnicah je narastlo od 288.924.273 na 301.469.292.

»Ogrska delniška družba za toplenje kovin in kemično industrijo« se je ustanovila na Sušaku. Družba, v kateri je naložen skoro izključno nemški kapital in je le v manjšem delu udeležena tudi mažarska reška komercialna banka, hoče zgraditi veliko tovarniško podjetje v 18 visokimi zgradbami, in sicer, ker v Reki ni bilo dobiti prostora — v sušaški občini med Dolnjo Vežico in Pečinami. Kljub temu pa bi Mažari radi pobasali davke tega podjetja, ki si je nadelo ime »ogrsko« brez vsake prave opravičbe; zato so sklenili, da se centrala družbe osnuje v Reki in se podjetje protokolira namesto na Sušaku v Reki, na Sušaku pa, kjer bi se tovarna faktično nahajala — bi bila le filijalka. Upravitelj sušaške občine g. M. Udina je proti tej nakani vložil protest.

Slaba letina v severoameriških Združenih državah. Poljedelski departement severoameriških Združenih držav je izdal poročilo o letošnji letini. Pridelek koruze je nekoliko večji kakor je bil leta 1910., toda pridelek drugih poljščin je zaostal za pridelkom leta 1910.

Prodaja Jasne poljane. Ruska vlada je kupila posestvo grofa Tolstoja na jasni poljani za 500.000 rubljev.

Književnost.

Urbanus, Knjiga o lepem vedenju. Cena broš. 3 K, vez. 4 K. — Naš »Urbanus« je pač ena izmed naših najbolj srečnih knjig, ker si jo omisli, kdor le more. Ni čuda! Saj je družabna vzgoja, omika, ki se od nas v javnosti zahteva in lepota vedenja eden najglavnejših pogojev za napredek. Naš »Urbanus« nuja vsa pravila za omikano vedenje kolikormogoče popolno, jih tudi utemeljuje in sploh polaga prvo važnost na oliko in plemenitost srca. Naš »Urbanus« je tudi zategadelj neprekosljiv, ker najde v njem sveta tako inteligent, ki časih tudi pride v zadrego, kako naj se ob kaki bolj redki priliki vede, kakor preprost človek, tako meščan kakor kmet, tako odrasleni kakor otrok. Naj bi ne bilo nobene boljše hiše na Slovenskem, ki bi ne imela »Knjige o lepem vedenju«. Knjigo je založila »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani.

Staršem in vzgojiteljem! Nava-jajte otroke, da bodo hodili pogostoma k svetemu obhajilu. Spisal o. Julij Lintelo, D. J. (Slovenski prevod je oskrbe-la Marijina družba v ljubljanskem semenišču.) **Druga, pomnožena izdaja** (5000—12.000). — Str. 63. Cena 25 vin., 20 izvodov in več po 20 vin. Založila »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani. — Ves krščanski svet se trudi, da ustreže želji svetega očeta, ki jo je izrekel z odlokom o pogostem in vsakdanjem pre-jemanju svetega obhajila. Zato so tudi slovenski časniki prvo izdajo te knjižice z velikim veseljem naznanili. Zlasti navdušeno piše o knjižici slovenski nabožni list v Ameriki, **Ave Maria** (L. II. [1910] št. 8). Pravi namreč: V časih splošne verske mlačnosti smo. Vse tišči le za bogastvom in za uživanjem. Človeštvo izgublja vedno bolj zmisel za vse, kar je nadnaravnega, kar je vzvišenejšega, kakor so strasti, kakor je posvetno. V te žalostne čase je sveti oče zaklical: »Nazaj k Jezusu, k Luči, ki edini more zadovoljiti človeško srce! Nazaj k prvim navadam svete Cerkve.« Sv. Rešnje Telo je bilo sredstvo, ki je navduševalo prve mučence, da so rajši prelili svojo kri, kakor bi le za korak odstopili od svoje vere. Sv. Rešnje Telo naj bi bilo tudi za nas sredstvo, ki naj nas navdušuje v boju zoper zmote sveta, zoper pogubonosne nauke sedanjih lažimodrijanov. — Toda, težko je to de-lo! Mi nismo tega vajeni! Dosedanje navade so bile popolnoma nasprotno temu klicu. Enkrat na leto, štirikrat na leto! — Vsak mesec — je bilo veliko, vsak teden že posebna milost, vsakda-nje sveto obhajilo pa popolnoma nez-nano. Sedaj pa naenkrat: Vsak dan vsi k mizi Gospodovi! Za to pa treba vzgojiti nov rod. Treba začeti pri otro-cih v šoli. Ti naj prebijejo led, ti naj zaneso v ljudstvo to novo navado. In starši in vzgojitelji pridobiti za to ideje, ima namen ta knjižica. Zato jo prav toplo priporočamo vsem sloven-skim starišem.

Jules Verne: Kapitan Hatteras ali Angleži na severnem tečaju. Cena vezani knjigi 4 K 40 h. — Jules Ver-novi romani so v obče najbolj mikavno berilo, kar si ga človek sploh more mi-sliti. Ne samo, da so dogodki, ki jih ta pisatelj opisuje, vedno izredno zanimi-vi, ampak so obenem zelo poučni zlasti v zemljepisnem in naravoslovnem ozi-ru in zato kakor nalašč posebno za bolj odraslo mladino, zlasti še zato, ker imajo vseskozi plemenito moralno ten-denco. Kapitan Hatteras je eden naj-lepših Jules Vernovih romanov in zato si ga je vredno omisliti. Naše ljudstvo ga bo bralo z največjim užitkom. — Knjiga se dobi v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

Scott-ova emulzija

vsebuje v popolnoma lahko pre-bavni obliki za ojačenje šibkih kosti in za tvoritev zobovja po-trebno snov. To dokazuje obširna uporaba Scott-ove emulzije od strani gospodov zdravnikov v

otroški praksi,

ako se gre za trajno ojačenje šibkih kosti. Otroci zavživajo prav radi prijetno dišečo Scott-ovo emulzijo, jo lahko preba-vijo in dobe ravne, lepe noge.

Pri nakupu naj se zahteva izrecno Scott-ovo emulzijo. Znamka »Scott«, ki je že nad 35 let vpeljana, jamči za dobroto in učinek. Cena izvirni steklenici K 2.50. Dobi se v vseh lekarnah.

Pristna samo s to znamko — ribičem — kot garan-cijskim znakom Scott-ovega ravnanja.

Razne stvari.

Velika železniška nesreča v Ameriki. 20 mrtvih, 30 ranjenih. V Rock- roverju v državi Wyoning je zadel eks- presni vlak v tovorni vlak. Trije Pull- mannovi vozovi so popolnoma razbiti. 20 potnikov je mrtvih, 30 nevarno ran- njenih.

Eksplodizija zemeljskega plina na Ogrskem. Iz zemlje šviga ogenj. V bli- žini državnih vrelcev pri Kissarmassu na Ogrskem je butnil zemeljski plin iz zemlje, ker so mu prejšnjo pot zaprli. Ropot je prestrašil poljskega čuvaja, ki je hotel prižgati luč, da vidi, kaj da po- vzroča ropot; kar se je pa plin užgal in eksplodiral. Čuvaj, njegova žena in hči so ranjeni. V okrožju 30 orolov je švil- gal iz zemlje visok plamen. Zemlja se je tresla in porušilo se je več hiš.

Ruski ropar v Ameriki izdajatelj časopisa. Avstro-ogrski konzulat v Bu- fallu se je obrnil na prošnjo policije na policijsko ravnanje v Krakovu za podatke o nekem Antonu vitezju plem. Skarzynski, ki je došel pred nekateri- mi meseci v Buffalo in prevzel vodstvo nekega velikega lista in zgradil veliko tvornico ter obenem kandidiral za predsedstvo »Splošno poljske zveze«, ki šteje 120.000 članov. Krakovska po- licija je pa po priloženi fotografiji spo- znala, da je Skarzynski zloglasni ruski ropar Konstantin Tomaszew, ki so ga leta 1910 aretirali v Avstriji in ga iz- ročili ruskim oblastem. Ko so ga gnali iz Kijeva v Sibirijo, je pa všel in več- krat vlomil, tako da ima več sto tisoč rubljev. Vlomil je nato tudi v ruskih poslaništvih v Monakovu in Draždanih, nato pa izginil iz Evrope.

Nekdanji ministerialni uradnik za- prt. Na Dunaju so zaprli nekdanjega kontrolorja ogrskega finančnega mini- strstva Andreja Kossyja, ki je ponare- jal javne listine.

Španski kralj podedoval 3½ mili- jona frankov. Zariški milijonar Laspe- ne je volil svoje premoženje, ki znaša 3½ milijona frankov, španskemu kra- lju Alfonsu. Laspenjevi dediči so skle- nili vložiti tožbo glede na neveljavnost oporoke.

Amerikanska policija zasledila glavno taborišče »črne roke«. Policija v Chicagu je izsledila glavno taborišče zloglasne laške hudodelske družbe »Čr- na roka« v Ameriki, ki je izvršila ne- štete strašne zločine. Policija je zaprla 550 članov »Črne roke«.

Zemlja podsula 18 francoskih vo- jakov. V Seszeu-u, Maroko, je zasula zemlja 18 francoskih vojakov, 15 jih je mrtvih.

Izid ljudskega štetja v Srbiji. Iz Belgrada se poroča, da so našli pri ljudskem štetju v Srbiji 31. decembra 1911. leta 2.922.058 oseb, 197.199 več ka- kor pred petimi leti.

Zopet strašen zločin v Godingu. Med Bisenzo in Pisekovim so našli 29. oktobra mrtvo truplo godingškega mi- zarja Lizala. Ni še znano, če je bil Li- zal usmrčen ali če se je sam usmrtil.

Štirje otroci izročeni lakoti. V Spin- delmuhleju sta zblaznela zakonska Hollmann, ki sta hotela izstradati svoje štiri otroke. Sosedje so postali pozorni, ker ni bilo otrok v šolo. Ko so šli so- sedje vprašati, kaj da je z otroci, sta zblazneli Hollmann in Hollmannca za- pahnila vrata in z mečema v roki bra- nila vhod. Prestrašeni sosedje so po- zvali orožnike in gasilce na pomoč, ki so vdrli v hišo. Otroci so čepeli pod po- steljami, shujšani do kosti. Šele ko so jim zagotovili, da se jim ne bo nič zgo- dilo, so se dali izpod postelje izvleči.

Prašiči požrli pastirja. Iz Sarajeva se poroča, da so v gozdu pri Ravnem- dolu pri Noviju požrli prašiči umrlega 80 let starega pastirja Babana.

Koliko je načinov smrti? To vra- šanje je rešil nek ameriški časnika. Zra- čunal je namreč, da je ravno 17.000 raznih načinov smrti. »Preje« pravi Amerikanec, »je bilo mnogo manj načinov smrti. Pred 2000 leti jih ni bilo niti 15.000.« Štiri te- meljni slučaj smrti so: naravna smrt, sa- mounior, nesreče in umor. Čim bolj se razvijajo človeške naprave, toliko več je načinov smrti. Vsak napredek je nov način smrti. V starem Rimu so poznali sledeče smrti: z ognjem, vodo, strupom in železom.

Krojač — umetniški kritik. Te dni je umrl v Londonu znani ustanovitelj raz- širjenega krojaškega lista »The tailor and cutter.« Mr. Williamson, ki ni bil samo odličnjak v svoji stroki, je imel tudi znatne literarne sposobnosti in je z veliko spret- nostjo kritiziral razna literarna dela.

Mohorjani — 'Slovenska Straža' Vas kliče! Pri sprejemu Mohor- jevih knjig daruj vsak večji ali manjši znesek, Slovenske Straži!

Mnenje g. dr. Ionidis-a.
Kavaklija.
Gosp. J. Serravallo,

Trst.

Opozarjam Vas, da je dal poizkus, ki sem ga napravil z Vašim izdelkom Serravallovim Kina vinom z železom na sedemletnem dečku, nepričakovane uspehe. Deček je izgubil kmalu znake malokrvnosti na obličju, moči so se mu povrnila, tek se je obudil, izločenje bla- ta je postalo enakomerno in vsakdanje. Razveseljen po tako dobrih uspehih Vašega Serravallovega Kina vina z že- lezom, se čutim primoranega priporo- čati ga od srca kakor edini pripomoček proti malokrvnosti, breztečnosti in te- lesni šibkosti.

Kavaklija, 29. oktobra 1909.

Dr. Ionidis.

Ljubezen gre skozi želedec, pravi stari pregovor. Drage gospodinje, ra- vnajte se torej po tem in pripravljajte Vašim možem okusna jedila; pazite pa, da boste tudi poceni kuhale, kajti na- vadno gre ljubezen tudi skozi denarni- co. Na surovem maslu si pri sedanjih draginjah lahko veliko prištedite, če ne pozabite na rumeno, voljno jedilno maslo »Ceres« v kockah. Oglas v današ- nji številki Vam zaupa tajnost, na kak način, da se lahko najfinejše čajno su- rovo maslo po polovični ceni pripravi.

TRŽNICE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 31. oktobra.

Pšenica za oktober 1911 11'92
Rž za oktober 1911 10'37
Oves za oktober 1911 9'70
Koruza za maj 1912 8'59

Efektiv trdno.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306'2 m, sred. zračni tlak 736'0 mm

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje ne- be in obl.	Tempe- ratura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm
30	9. zveč.	745'5	9'0	sl. sever	oblačno	
31	7. zjut.	43'5	8'1	sl. jvzh.	"	0'0
	2. pop.	41'1	12'3	sr. jvzh.	pol. obl.	
Srednja včerašnja temp 8'7 norm. 7'69						

3265

Potrtega srca naznanjamo v svojem in v imenu sorodnikov pretužno vest, da je naš iskreno ljubljeni soprog, brat, gospod

Simon Jelenc

posestnik, gostilničar in trgovec

po kratki mučni bolezni, v starosti 47 let, dne 30. oktobra 1911 ob pol 1. uri po- podne, previden s sv. zakramenti za umi- rajóče, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb se vrši na Vseh svetnikov dan, 1. novembra 1911, ob 8. uri zjutraj iz hiše žalosti na Javorniku št. 61 na pokopališče Koroška Bela.

Svete maše zadušnice se bodo brale v več cerkvah.

Javornik, 30. oktobra 1911.

Ana Jelenc soproga; Anton in Janez Jelenc brata; Marija Ravnik sestra.

PRIMARIJ DR. DERGANC

začne ordinirati
dne 2. novembra

3170

! Naprodaj je !
Enonad- hiša
stropna

v najlepši ulici poleg novega trga v Celovcu. Hiša ima veliko dvorišče ter je pripravna za vsako tr- govino, najbolj pa za večjo mesarjijo.

Cena jako zmerna, plačilni pogoji zelo ugodni. Kupci, (mesarji) naj se blagovoljno obrniti na gosp. Ivana Kuplesch-a, Kardinal-Platz, Celovec.

3266

Izjava.

FRANC STUPICA, trgovec z že- leznino in poljedeljskimi stroji v LJUBLJANI, naznanja cenj. svojim odjemalcem, da je gospod FRANC ZEMAN izstopil iz njegove službe.

G. Franc Zeman torej ni po- oblaščen, sklepati za imenovano tvrdko kupčije, niti sprejemati za- njo denar.

3270

Modistinja
Ivana Vončar
se je preselila v 3263 (3)
Komenskega ul. 16.

Slavnemu občinstvu si usojam najvljudneje naznaniti, da prodajam

gorenjsko sukno

najboljše kakovosti. Imam veliko zalogo vsakovrstnega volnenega blaga po jako nizki ceni. Priporočam se cenjenim odjemalcem z dežele in posebno gg. krojačem. Postrežba točna, brez konkurence.

JOSIP REICH, tovarnar na Poljanskem nasipu 8, tik »Katoliške tiskarne«, Ljubljana.

Dobava jestvin

za hrano prisiljenecv odda se po naročilu deželne odbora kranjskega za leto 1912, in sicer:

Blago		Za prisiljenecv in gojence franko prisilna delavnica v Ljubljani	Za oddelek pri- siljenecv franko Javornik
		Kilogram	Kilogram
Goveje meso	okroglo	5700	—
Telečje	"	100	—
Svinjska mast, ogrska	"	4600	510
Moka za prežganko	"	5000	370
Moka za cmoke	"	5500	700
Prednja moka	"	30	—
Koruzna moka	"	4700	620
Pšenični zdrob	"	700	80
Fižol	"	6100	1230
Riž	"	1200	280
Ješprenj	"	1670	200
Ješprenček	"	20	—
Olje	"	150	70
Sol	"	3100	400
Kava	"	10	—
Kumen	"	50	8
Popar	"	10	4
Česplje	"	200	460
Kaša	"	200	550

To blago je dostavljati v skladišče v prisilni delavnici, oziroma v ono prisiljen- skega oddelka na Jesenicah.

Ponudbeni pogoji in vzorci blaga, katerega se mora zalagati, so ponudnikom na razpolago v pisarni podpisane ravnanjstva ter je ponudbam pristaviti izjavo, da se ponudbenik podvrže tem pogojem.

Za dobavo mesa veljajo posebni ponudbeni pogoji, vsled katerih se mora meso enako zakladati, kakor za vojake.

Postavno kolekovane in v dveh zavrtkih, od katerih zunanji mora imeti naslov podpisanega ravnanjstva, notranji pa ime ponudnika in pripombo »Ponudba za za- laganje jestvin« zapečatenene pismene ponudbe vložiti je

do 20. novembra 1911

v pisarni ravnanjstva deželne prisilne delavnice v Ljubljani.

Najcenejši in najpopolnejši posnemalni stroj za mleko je
Mayfarthov „Diabolo“
Prostovolni izdelek
Jednostavna uporaba
Zajamčeno naredi na uro 120 /
Cena samo 125 K

Stroji za pripravo krmila
Slamoreznice, parilnike, reporeznice, sesalke za gnoj- nico, mlinci za debelo moko, stiskalnice za seno,
kakor tudi vse druge poljedelske stroje izdeluje in dobavlja 600krat odlikovana tovarna
PH. MAYFARTH & Co., Dunaj II/4
Frankobrod ob Meni Berolin Pariz
Prospekt št. 1197 zastopni in franko, Zastopniki se iščejo.

Izpred sodišča.

— **Drago čukanje.** Svoj čas smo že poročali o zavratnem napadu »Sokola« Juvančiča na našega vraga fanta Levičnika, ki je član »Orla«. Cela zadeva pa zasluži, da se še enkrat z njo pečemo. Glavni sokolski agitator, je v noči od 10. na 11. septembra na Klancu nad Vačami naščuval Matetovega in Jeklinovega psa na Ant. Levičnika, ki se je v orlovskem kroju vračal domov. Psa in Juvančič so Levičnika podrli na tla in mu prizadejali več poškodb na roki in obrazu. Psa sta mu tudi strgala surko, Juvančič pa ga je potem udaril parkrat po glavi ter sunil v hrbet, metal za njim kamenje ter psoval Levičnika s čukarjem in gospoda kaplana Majdiča, ki ni bil navzoč, s »farškim čukom«. Ko je orožništvo dooznalo za dogodek, je zaslislalo Juvančiča in ta je priznal, da je Levičnika vrgel na tla. Sledila je ovadba. Sedaj pa se je naenkrat Juvančič v družbi litijskih »Sokolov« in z njih starosto domislil, da ima na čelu, prav tik las, malo prasko ter da mu je Levičnik prizadejal to prasko. G. starosta »Sokola«, dr. Premrou, so rekli, da je ta praska najbrže prizadejana z nohtom ter da je — čujte — kmečkoga fanta, kakor je žal Juvančič, za en cel dan napravila za delo nezmožnega ter mu motila zdravje. No, in litijsko sodišče ni verjelo Levičniku, akoravno je z zdravniškim spričevalom imel izkazane poškodbe, ne orožnikom, ampak Juvančiču, ki je pred sodiščem popolnoma drugače izpovedal, kakor preje orožnikom ter ob sodilo Juvančiča samo za to, ker je metal kamenje, na tri dni, Levičnika pa, ker se je sodišče brez vsakih dokazov prepričalo, da je on prizadejal Juvančiču prasko na čelu, na 24 ur zapora. — Najinteresantnejše pa je to, da je bilo litijsko sodišče mnenja, da »Sokoli« smejo na javni cesti vsaj ponoči psovati duhovnika s »farškim čukom«, Orla pa s »čukarji«, kar je pokazalo s tem, da je Juvančiča tozadevno od obtožbe oprostilo. Dne 25. t. m. pa je vzklicni senat tukajšnjega sodišča povedal svoje mnenje ter Juvančiča za njegovo psovanje obsodil na 7 dni strogega zapora, poostrenega z enim postom ter plačilo stroškov, tako da bo Juvančič odsedel za svoje junaštvo skupno 10 dni ter plačal precejšnji del stroškov kazenskega postopanja; šla bo ravno njegova dota, če je kaj ima. Litijska sokolarija pa si naj to zapomni, kajti čukanje je drag šport.

Slovanski vestnik.

sl **Nove delavske hiše v Sarajevu.** Sarajevski občinski svet je sklenil, zgraditi 10 delavskih hiš z 28 stanovanji. Kapljica v morju!

sl **Spor v hrvaškem Sokolu.** Veliko nasprotstvo med predsednikom zagrebskega Sokola dr. L. Mazzuro in predsednikom hrvaške sokolske zveze dr. L. Carjem je dovedlo do resnih nesporazumljenj v hrvaških sokolskih vrstah. Cara nameravajo pristaši dr. Mazzura pri prihodnjem občnem zboru vzreči in na njegovo mesto postaviti Mazzuro. Medtem je dr. Mazzura na javne očitke dr. Cara, da je razdirajoč značaj in nevaren sokolski edinosti položil predsedništvo in se sklical na častni sod zagrebskega Sokola. Starešinstvo hrv. sok. zveze je pa odpovedalo slavnostni večer na čast 50letnici svojega predsednika dr. Carja.

sl **Bratovski sabor.** Ta naziv gre po vsej pravici bosenskem saboru, vsaj v kolikor se tiče srbskega kluba. Tu sede kar štirje bratovski pari: Grglič, Simić, Božić in Kujundžić; razven tega so tu zetje in tasti in bratranci — kar cele družine. Seveda take razmere niso zdrave in pišejo sami srbski listi, da v bodoče ne sme tako biti.

Rusinska duhovščina proti brezverskemu časopisu. Iz Lvova poročajo: Rusinska duhovščina organizira akcijo proti radikalnemu glasilu »Dilo«, ker vodi radikalna stranka s pomočjo tega lista protiversko propagando med rusinskim ljudstvom. Rusinska duhovščina namerava energično nastopiti proti stranki sami in njenemu glasilu. Na čelu tega gibanja stoji rusinski škof Choryszyn. V stanislavski škofiji je imela rusin. duhovščina že več shodov, na katerih se je zavzelo energično stališče proti »Dilu«. To gibanje rusinske duhovščine bo ukrajinsko stranko zelo oslabilo, kajti ta se opira na propagando, ki jo vodi »Dilo«.

— **Novo gospodarsko posestvo zagrebške nadškofije.** Zagrebška nadškofijska uprava je za 2.040.000 K kupila veleposestvo Brezovica, 10 km oddaljeno od Zagreba, ki je bilo doslej last gospoda Auscha. Posestvo obsega 2800 oral zemlje, večinoma njiv in travnikov. Zraven spada tudi grad s

krasnim parkom. Nadškofija je kupila tudi ves inventar ter namerava na posestvu urediti moderno vzorno gospodarstvo. Postavi se tovarna za špirit, uredi velika mlekaria; zviša se število živine in izboljšajo njive in travniki, tako da bo to gospodarstvo kmečkemu ljudstvu v vsakem oziru za zgled.

: Naročajte „Slovenca“ .:

S 15. novembrom ozir. 1. decembrom 1911 se odda v najem 3246

gostilno

na prometni državni cesti v Metliki z vrtom — tik živinskega trga z vso opravo. Več pove Jožef Hrehorič, posestnik, Metlika št. 21.

Finega špirta po tovarniški ceni.

M. Rosner & Co.

veležganljarna sadja, Ljubljana

priporoča v svoji lastni žganjarni 2258 kuhano

**Slivovko
Tropinovec
Brinjevec
Hruševac**

Vinsko žganje

V zanesljivih kakovostih oddaja v množinah od 25 litrov naprej.

Finega špirta po tovarniški ceni.

Domača tvrdka

**Modni salon
Marija Götzl**
Židovska ulica št. 8

priporoča svojo bogato zalogo
damskih in otroških klobukov

— v najnovejših oblikah —
Cene brez konkurence!

3070

Domača tvrdka

Zaloga športnih klobukov in čepic

Bukova drva

zrezana na 60 cm dolga polena in zložena v seženjske skladnice, dalje **drobno razcepljena jelova in bukova drva** 20 cm dolžine in zvezana v okrogle butarice 50 cm v premeru dobavi najceneje v poljubni količini **prosto postavljena do hiše v Ljubljani: Leva grofa Auersperga gozdarski in upravni urad v Namršlju, p. Studenec-Ig pri Ljubljani.** Blago se lahko naroči po pošti ali pri hišniku v Gosposki ul. 15.

Angleško skladišče oblek

:: Ljubljana, Mestni trg 5 ::

3029 3 priporoča svojo

ogromno zalogo oblek

ulstrov, raglanov, zimskih sukenj

in kratkih sako (mikado)

z razno kožno podlago za gospode

Velika izbira kostumov, dolgih double plaščev, kril, bluz in kožuhovinastih jopic in paletotov.

Vse v najmodernejšem kroju in barvi.

Cene primerno nizke.

O. Bernatovič.

Telefon 237.

Zajec & Horn

Telefon 237.

Ljubljana, Dunajska cesta šte. 73

Beton in železo - beton.

Fundamenti.

Stropovi.

Mostovi.

Vzidava turbin.

Stopnice.

Tlakovi.

Ksilolit.

Cevi za kanale, najboljši strešnik našega časa asbest - cementni škrlj (Zenit) patent Hloch vedno v zalogi. Edini zastop za Kranjsko.

Umetni kamen (okraski za fačade, obhajilne mize, balustrade).

Manufakturna trgovina Jos. Petkosig

„Pri Valvazorju“
Starl trg št. 4
Ljubljana

Drobnina, pletenina,
galanterija in dežniki.

Za slabokrvne in prebolele

je zdravniško priporočano
črno Dalmatinsko vino
najboljše sredstvo 2501

4 steklenice (5 kg) franko K 4-50
BR. NOVAKOVIC, Ljubljana.

Dobre

vinske sode

iz hrastovega lesa, prav močne
in nekatere skoraj nove

od 56—100 litrov
„ 200—500 „
„ 600—1000 „

prodaja po nizki ceni

Fran Cascio 2784 1

vinski trgovec

Lingerjeva ulica 1. za Skofijo

Priporoča se tudi najfinišji vermouth po zelo ugodni ceni.

Drva za kurjavo

suha, trda in mehka, odpadki od stavbenega lesa se dobe v tovarni V. Scagnettija, Cesta na Rudolfovo železnico št. 16 za državnim kolodvorom. 3138

IV. KACIN, Ljubljana, Novi Vodmat 151

(blizu postaje cestne železn.), izdeluje vse vrste harmonije po najnovejšem ameriškem sistemu. Izdelane harmonije imam vedno v zalogi, katere si vsakdo lahko ogleda. — Sprejemam v popravilo stare harmonije in sploh vse druge lesene instrumente. — Priznalna pisma na razpolago. — Cenik franko in gratis. 3213

Lastniki vrednostnih papirjev, kapitalisti in borzni interesenti čitajo

„Wiener Stimmungs-Bericht“

(Izhaja tedensko).

Vsebina: Tržna tendenca. Finančni tedenski pregled. Zunanje borze. Informacijska rubrika.

Posebej omenjeno: Alpska montanska družba. Skodove tvornice. Ogrska splošna premogokopna družba. Plinarnice Manushek. Pivovarnica Poschach. Union, družba za stavbno blago. Buštéhadska železnica. Gösska pivovarnica. Anglo-Avstrijska banka. Orientske železnice. Agrarna in rentna banka. Avstrijski Lloyd. Dunajski Bankverein. Delnice državnih železnic. Zemljiško kreditni zavod. Ogrska hipotekna banka. Niževavstrijska eskomptna družba. Mednarodna družba za zava. ovanje proti neugodam. Tržaške plinove delnice. Podunavska paroplovna družba. Tvornica za železo in pločevino Union. Bakrene tvornice avstrijske. Unionska banka Leykam-Vevče. Länderbanka. Fonciere, peštanska delniška zavarovalna družba. Živnostenska banka. Južna železnica. Splošna prometna banka. Liesinška pivovarnica. Avstrijski Feniks, zavarovalna družba. Zahodnočeška rudniška družba. Nádraške delnice. Kreditni zavod. Gebr. Enderlin d. d. Dunajska stavbna družba. Brnska tvornica sveč. Praška železindustrijska družba. Werndlove delnice. Trboveljska premogokopna družba. Gelsenkirchenski rudnik. Rudnik Phönix. Deutsch-Luxemburški rudnik. — Kurzna poročila in premijski postavitki za vodilne spekulacijske papirje dunajske, berlinske in londonske borze. — Dobiva se gratis in franko pri bančni tvrdki

ERVIN & CO., Dunaj I.,
Tuchlauben št. 8. 3084

NIZOZEMSKA ŽIVLJENSKA ZAVAROVALNICA
NA DUNAJU I., ASPERNPLATZ 1,
(v lastni palači) z zavarovanim kapitalom 380 milijonov, rezervami 113 milijonov in najcenejšimi tarifi sprejema trgovske izobražence kot vnanje uradnike in krajevne zastopnike pod izvrstnimi pogoji. Glavno zastopstvo za Štajersko in Kranjsko: Gradec 1., Schmiedgasse 40. Glavni zastopnik za Kranjsko: Ciril Globočnik, Ljubljana, Elizabetna cesta 4.

OREHE

3087 20

Tvrdba oddaja
najboljše vrste

KROMPIR

zdrav in brezhiben
v vsaki množini tudi

cele vagone po prav solidni nizki ceni!

v vsaki množini kupuje po
solidnih cenah

IV. A. HARTMANN nasl. A. Tomažič

v Ljubljani, Marije Terezije cesta.

Tehnični birô in podjetje zgradb

Ingenieur H. UHLÍŘ
Ljubljana, Resljeva c. 26.

Strokovna izvršitev vseh vrst načrtov in proračunov, znanstvena mnenja, prevzeta zgradb

3362

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

Denarni promet do 31. dec. 1910
čez 87 milijonov kron

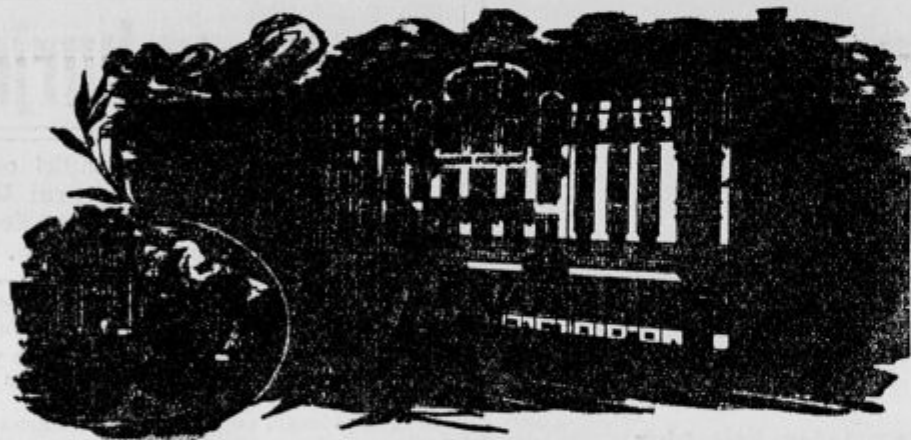
Lastna glavica K 608.996-84

Stanje vlog dne 31. decemb. 1910
čez 21 milijonov kron

Ljudska Posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Ljubljana, Miklošičeva cesta šte. 6, pritličje, v lastni hiši nasproti
hotela „Union“ za frančiškansko cerkvijo

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do
1. ure popoldan ter jih obrestuje po

4 1/2 %

brez kakega odbitka, tako da prejme vložnik od vsakih vloženih 100 kron čistih 4.50 kron na leto.

Za nalaganje po pošti so poštno-hranilnične položnice na razpolaganje. Sprejema tudi vloge od svojih zadrušnikov na tekoči račun ter daje istim posojila proti vknjižbi z in brez amortizacije, na osebni kredit (proti poroštvu) in zastavi vrednostnih papirjev. Menjice se najkulantneje eskomptujejo

Dr. Ivan Susteršič, predsednik. **Josip Siška**, stolni kanonik, podpredsednik. — Odborniki **Anton Belec**, posestnik, podjetnik in trgovec v St. Vidu nad Ljubljano. **Fran Povše**, vodja, graščak, deželni poslanec. **Anton Kobl**, posestnik in trgovec, Breg pri Borovnici. **Karol Kauschegg**, veleposestnik v Ljubljani. **Matija Kolar**, stolni dekan v Ljubljani. **Ivan Kregar**, svetnik trgovske in obrtne zbornice in hišni posestnik v Ljubljani. **Fran Leskovic**, hišni posestnik in blagajnik »Ljudske posojilnice«. **Ivan Pollak ml.**, tovarnar. **Karol Pollak**, tovarnar in posestnik v Ljubljani. **Gregor Slibar**, župnik na Rudniku.

Modna in konfekcijska trgovina

M. Krištofič-Bučar

se je preselila v lastno hišo na Stari trg št. 9.

Priporoča zelo pomnoženo damsko in otročjo zimsko konfekcijo, po znano najnižji ceni, tudi po meri

Posebno krasne: kostume, plašče, pelerine, razne jopice, krila, domače halje in
bluze in otročje oblekice.

Velika izbira perila in higijeničnih potrebščin za novorojenčke.

Pošilja na izbero tudi po pošti.

2993

Solske akvarelne barve

Vzorci za slikarje
vedno najnovejši

Oljnate firneževe barve

za pleskarje, stambne in pohištvne mizarje, hišne posestnike ter za domačo porabo

Düsseldorfske oljnate barve
za umetnike

Oljnate študijske barve

Firneži, olja in retuši
za umetniško slikanje

Kranjsko laneno olje
in firnež

Emajlne glazure

Lake
za vrtno pohištvo

Štedilno voščilo za pode
priznано najboljšo

Jantarjeva glazura za tla

Marijin trg št. 1.

Vse vrste čopičev

Olje za stroje

Suhe kemič., prstene in rudninske barve

Prašno olje za pode

priporoča

1069

Adolf Hauptmann-a nasled.

prva kranjska tovarna za oljnate barve, firneže, lake in steklarski klej.

Zahtevajte cenike!

Zahtevajte cenike!

Valjčni mlin v Domžalah

I. Bončar, Ljubljana

Centralna pisarna in skladišče: Vencova ul. 6.

Telefon interurb. št. 129.

Telefon interurb. št. 129.

Priporoča pšenično moko izvorsne kakovosti, otrobe in druge mlevske izdelke.

Zastopstvo in zaloga v Gorici: Peter Gruden & Komp., Stolni trg 9.

Dinamo stroji, elektr. motorji.
Naprave za elektr. razsvetljava in prevajanje elektr. sile. Električni obrati vseh vrst. Ventilatorji. Turbo-generatorji, elektr. železnice in lokomotive, žerjavi in dvigala. Obločnice in žarnice vseh vrst. 1927

Elektrotehniška delniška družba
preje Kolben in dr. Praga-Vysočany

Vodne turbine vseh sestav, (Francis, Pelton). Točna, cena in hitra popravila vseh elektr. strojev od drugih tvrdk. Vse potrebe za inštaliranje. Odlitki iz Siemens-Martinovega jekla, ameriška kujna litina iz lastnih velikih livaren in jeklaren. Za vele- in malo obrt.